БУХЫ ОРОНУУДАЙ ПРОЛЕТАРИНАР, НЭГЭДЭГТЫ!

Бурят-Монголой ҮНЭН

КПСС-эй Бурят-Монголой обкомой, БМАССР-эй Верховно Советэй, КПСС-эй Улан-Удын горкомой орган.

№ 273 (6707)
ДЕКАБРИИН 27
ВОСКРЕСЕНЬЕ
1953 он

Сэн 20 мүнгэн.

МҮНӨӨДЭРЭЙ НОМЕРТО:

Пропагандистнуудай эрдэм мэргэжэлые саг үргэлжэ дээшэлүүлхэ

Советскэ Союзай Коммунистическэ парти өөрынгөө ажал-ябуулгада марксистско-ленинскэ теорие хүтэлбэри болгодог тулада илагдашагүй ба хүсэтэй байдаг гээшэ. Коммунистическэ парти өөрынгөө гэшүүдые, мүн партийнабшэ эдэбхитэдые марксизм-ленинизмэй үзэл сурталаар хүмүүжүүлхэ хэрэгтэ онсо ехэ анхарал хандуулна.

Манай кадрнуудай политическэ эрдэмые дээшэлүүлхэ хэрэгтэ пропагандистнуудта хүндэтэй ба харюусалгатай үүргэ даалгагдана. Тэдэнэр хадаа хамагые илагша марксизм-ленинизмэй һургаалые арад нийтын дунда үргэнөөр дэлгэрүүлхэ, партиин теори ба түүхые шудалхадань манай кадрнуудта туһалха зэргэтэй. Партиина гэгээрэлэй системэдэхи хүдэлмэриин идейн хэмжээн гол түлэб пропагандистнуудһаа дулдыдадаг байна. Тиимэһээ тэдэнэртэ ехэ эрилтэнүүд хэгдэнэ. Пропагандистнууд адаа өөһэдынгөө теоретическэ бэлэдхэлые саг үргэлжэ дээшэлүүлхэ, пропагандистска ажалаа шадабаряа нарижуулан һайжаруулха байха ёһотой. Тиигээд һаа тэдэнэр марксистско-ленинскэ теориин гол удхые хүнүүдтэ гүнзэгыгөөр ойлгуулха, тэрээниие ажал хүдэлмэридөө зүбөөр хэрэглэхэ шадабари олгохо байна. Пропагандистнууд марксистско-ленинскэ теорие Коммунистическэ партиин ба Советскэ правительствын табяад байһан зорилгонуудтай, мүнөө боложо байһан событинуудтай нягта холбоотойгоор тайлбарилха ёһотой. Тиигээл һаа манай кадрнууд Маркс —Энгельс—Ленин—Сталинай үдхые ойлгон абаха гээшэ, тиигээл һаа тэдэнэр марксизм-ленинизмын пөөлөоллуэд, найруулагнууд болон цитатануудые миил сээжэлдэхэгүй, тэдэдэ хоонһор шүтэхэ ябадал гарахагүй гээшэ.

Пропагандистска кадрнуудые бэлэдхэхэ талаар республикын партийна организацинуудай нилээд ехэ хүдэлмэри хэһэнэй ба оролдолго гаргаһанай ашаар теоретическэ һайн бэлэдхэлтэй, мэргэжэл шадабаритай олон пропагандистнууд үрган гараа. Тэдэнэр кружогуудай болон политһургуулинуудтахи занятинуудаа һонирхолтойгоор, теоретическэ дээдэ хэмжээндэ үнгэргэдэг, коммунистнууд болон партийнабшэ эдэбхитэдэй һуралсалда ехээр туһаладаг байна.

Партиин Түнхэнэй, Кударын, Закаменай айкомууд, Бабушкинска горком пропагандистнуудта туһаламжа үзүүлхэ, тэдэнэй хүдэлмэрие зүбөөр эмхидхэхэ хэрэгтэ нилээд анхарал хандуулна.

КПСС-эй Түнхэнэй айком пропагандистнуудай семинарнуудые һайн бэлэдхэлтэйгээр, идейно-теоретическэ дээдэ хэмжээндэ, бүхы пропагандистнуудай хабаадалгатайгаар үнгэргэнэ. Семинарнуудай хүтэлбэрилэгшэд даалгагдаһан хэрэгтээ харюусалгатайгаар хандажа, семинар үнгэргэлгэдэ бүхы талаһаа бэлэдхэдэг байна. Пропагандист бүхэндэ семинарта үзэхэ темэнүүдэй түсэб саг соогоо эльгээгдэг, тиимэһээ тэрэнэйэ бэлэдхэ арга олгогдоод юм. Зарим пропагандистнуудта шухала асуудалнуудаар теоретическэ реферат бэлэдхэж, тэрэнээ семинар дээрэ хэлэлэ даалгабари үгтэнэ. Семинарска занятинууд дээрэ теоретическэ асуудалнууд хэлсэгдэхэһээ гадна, пропагандистнууд өөһэдынгөө хүдэлмэри тухай хөөрэлдэдэг байна. Ингэжэ тэдэнэй дуршэл шадабари дээшэлүүлэгдэнэ.

Пропагандистнуудай семинарнуудые һайн бэлэдхэлтэйгээр үнгэргөөд байхада, тэдэнэй хэды зэнээн туһатай байһаниинь ойлгосотой. Гэбэшье, партиин зарим айкомууд ба горкомууд энээндэ ёһотой анхарал үшөө хандуулнагүй. КПСС-эй Городокско горком пропагандистнуудай хүдэлмэрие хинан шалганагүй, туһаламжа үзүүлнэгүй, семинаршье хэнэгүй, политһургуулинуудай ба кружогуудай занятинуудай идейно-теоретическэ хэмжээе дээшэлүүлхэ талаар өөдтэй юумэ хэнэгүй. Партиин Торини, Кяхтын ба Заиграйн айкомууд пропагандистнуудай семинарые эмхитэйгээр ба удха һайнтайгаар үнгэргэхын түлөө һулаар тэмсэнэ. Тэндэ семинарска занятинуудай болохоор ямар темые хэды саг соо үзэхэб, ямар номуудые нэмэжэ уншаха ёһотойб гэхэ мэтын методическа заабаринууд пропагандистнуудта үгтөөд лэ дүүргэгдэдэг байха юм. Теоретическэ асуудалнууд ёһотой һайнаар, пропагандистнуудта туһа хүргэхөөр зүбшэн хэлсэгдэнэгүй. Тиимэһээ семинарай үүргэнь доошолуулагдажа, занятинууд ёһо тэдыгээр үнгэргэгдэнэ.

Пропагандистнуудай хүдэлмэрие партиин айкомой болон партийна эхин организацинуудай хинадаггүй газарта коммунистнуудай политическэ һуралсал хангалтагүйгөөр ябадаг байна. Энээниие гэршэлхын тула нэгэ жэшээ харуулая. Заиграйн аймагай Карл Марксын нэрэмжэтэ колхозой парторганизацида хоёр политһургуули эмхидхэгдэнхэй юм. Тэдэ пропагандистнууд нүхэд Дондуков Жалсараев хоёрой хүдэлмэрие хэнэйшье хинадаггүй байһан дээрэһээ тэдэнэр партиина даалгабаридаа харюусалгагүйгөөр хандажа, хоёр һара хахад соо оройдоо 2 занятин хэһэн, тиихэдэшье һайн бэлэдхэлгүйгөөр, удхамуутайгаар үнгэргэһэн байна. Иимэнүүд ушарнууд бусадшье айкомуудта үсөөн бэшэ үзэгдэнэ. Занятинуудтаа һайнаар бэлдэдэггүй, газетэ гү, али партиин түүхын хүрянгы курсые уншаад лэ занятинуудаа үнгэргэдэг пропагандистнууд үшөөл бии байһаар. Иимэ бэримтануудтай эрид шууд тэмсэхэ хэрэгтэй.

Пропагандистнуудай теоретическэ бэлэдхэлые ба методическа шадабарие дээшэлүүлхэ хэрэгтэ партиина комитедүүд саг үргэлжын анхарал хандуулха, энэ хэрэгые тодорхойгоор хүтэлбэрилжэ байха ёһотой. Энэ хадаа партиина гэгээрэлэй сетиин кружогууд болон политһургуулинуудай хүдэлмэриин шанарые һайжаруулха шухала эрхэ нүхэсэл мүн. Иланхаяа семинарнуудые һайн бэлэдхэлтэйгээр, саг соонь идейнэ дээдэ хэмжээндэ үнгэргэжэ байха хэрэгтэй. Партиин айкомууд болон горкомуудай секретарьнууд өөһэдөө пропагандистнуудай семинар түхай һаналаа табижа, өөһэдөө занятинуудыень үнгэргэлсэжэ байха уялгатай.

Пропагандистнуудай эрдэм мэргэжэлые саг үргэлжэ дээшэлүүлгэ коммунистнуудай политическэ һуралсалые тодорхойгоор хүтэлбэрилхын ба тэрэниие һайжаруулхын шухала услови мүн.

Искусство ба литератураар Сталинска шангуудые олгохо СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй дэргэдэхи Комитедтэ

Искусство ба литератураар Сталинска шангуудые олгохо Комитет хадаа Сталинска шангуудые олгохын тулада 1953 ондо хэгдэһэн хүдэлмэринүүдые абажа байна.

Олониитын үндэр дээдэ сэгналтэ абаһан, Сталинска шангуудые олгохын тулада нийтын ба творческо организацинуудай, министерствонүүдэй, ведомствонүүдэй, научна эмхи зургаануудай зуурсышалһан искусство ба литературын элитэ һайн зохёолнууд хаража үзэгдэжэ байна.

Сталинска шангуудые олгохо тухай дурадхалнуудые 1954 оной февралиин 1 хүрэтэр, Москва город, художественна театрын проезд, гэр 3-А, искусство ба литератураар Сталинска шангуудые олгохо СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй дэргэдэхи Комитет гэһэн адресаар эльгээхэ хэрэгтэй.

1953 ондо үнгэргэгдэхэ һүүлшын тиражууд

Декабриин 27—28-най үдэрнүүдтэ 1948 оной гүрэнэй хоёр процентнэ урыһаламжын шүүбэринүүдэй 12-дохи тираж, мүн үниень түлэхэ хэдэлхоги тираж болохо байна. Эдэ хоёр тиражууд хадаа гүрэнэй урыһаламжануудай 1953 ондо үнгэргэгдэхэ һүүлшын тиражууд юм.

Эдэ тиражууд хоюулан Тула городто болохо байна.

(ТАСС).

Хитадай Коммунистическэ партиин Центральна Комитедэй Түрүүлэгшэ, Хитадай Арадай Республикын Арадай Центральна Правительствын Түрүүлэгшэ нүхэр МАО ЦЗЭ-ДУНДА

Хүндэтэ нүхэр Мао Цзэ-дун!

Советскэ Союзай Коммунистическэ партиин Центральна Комитет ба ССР Союзай Министрнүүдэй Совет хадаа Танда, Хитадай Коммунистическэ партиин шалгагдамал хүтэлбэрилэгшэ ба хитад арадай вождьдо Танай жара наһа гүйсэһэнтэй дашарамдуулан өөрынгөө ахадуүгэй коммунистическэ амаршалга хүргэнэ.

Хитад арадай эрхэ сүлөөгэй ба бэеэ даанхай байдалай түлөө Хитадай Коммунистическэ партиин баатарлиг тэмсэлтэй Танай бүхы ажабайдал таһаршагүй холбоотой. Энэ тэмсэлынь агуухэ түүхэтэ илалтаар—Хитадай Арадай Республика байгуулгаар дүүрэһэ. Коммунистическэ партиин хүтэлбэрэр Хитадай арадай демократическа гүрэн дэлхэй дээрэ алдаршаа, эб найрамдалай болон демократиин лагериин түгэлдэр хүсэн болоо.

Дотоодын реакционно хүсэнүүдтэй ба империалистическэ дарлалтатай эсэргүү хүндэ хүшэр тэмсэлэй шэрүүн шанга жэлнүүдтэ, мүнөө Арадай Центральна Правительствын Түрүүлэгшын тушаалые дааже байхадаа арадтаа алба хэлгэдэ, ажалшадай хэрэгэй илахын түлөө тэмсэлдэ, социализмын түлөө тэмсэлдэ Та бүхы хүсэеэ үгэдэг байһан ба үгэжэшье байна. Хитадай антиимпериалистическэ революциин бодото хэрэгүүдтэй, шэнэ, арадай демократическа Хитадые байгуулалтатай марксистско-ленинскэ теорие Та сэсэмэргэнээр холбоонот, марксистско-ленинскэ һургаалые творческоор хүгжөөнэт, хитад ба советскэ арадуудай хэтэ мүнхын хани барисаанай түгые үргэн ябагша болонот.

Агуухэ хитад арадай зол жаргалай тулада, Хитадай Арадай Республикын аша туһада ба һалбаран мандахын тулада, бүхы дэлхэй дээрэ эб найрамдалай аша туһада олон удаан жэлдэ согтой солбон ба элүүр энхэ ажаһуухыетнай хүндэтэ хани ба нүхэр Мао Цзэ-дун Танда үнэн зүрхэнһөө хүсэнэбди.

СОВЕТСКЭ СОЮЗАЙ КОММУНИСТИЧЕСКЭ ПАРТИИН ЦЕНТРАЛЬНА КОМИТЕТ **ССР СОЮЗАЙ МИНИСТРНҮҮДЭЙ СОВЕТ.**

СТОЛИЦЫН ПРЕДПРИЯТИНУУДТА

Москвагай түрүү предприятинуудай коллективүүд үйлэдбэриингээ түсэбүүдые болзорһоонь урид дүүргэжэ, 1954 оние угтана. Олон заводууд болон фабрикануудай хэлэйнгээ түсэбүүдые болзорһоонь урид дүүргэжэ, продукциин өөрынь үнные нилээд химдаруулба, мүн тэрэнэй шанарыень һайжаруулба.

Түрүү заводууд болон фабрикануудай ямар амжалтануудаар шэнэ жэлые угтаха байһан тухай предприятинуудай директорнуудай хөөрэлэн үйлнүүд доор толилогдоно.

Эрхим шанартай бүд үгэхэбди

Петр Алексеевэй нэрэмжэтэ нарин сэмбын фабрикын директор Ф. Казьмин

Манай предприятин олон мянган метр хилгааһан бүдүүдые үдэр бүри гаргана. Драп деми, московско драп, московско фуле, «новатор» гэжэ трико ба бусад бүдүүд советскэ эд хэрэглэгшэдтэ һайн мэдээжэ юм. Фабрикын ассортиментэд зуу гаран хээ зурагуудтай ба будагуудтай бүдүүд бии.

Предприятиин коллектив продукци гаргалгые ехэдхэжэ, мүн тэрэнэй шанарыень һайжаруулха талаар шэнэ арга боломжо бэдэрнэ. Сэбэр хилгааһаар драп болон бусад бүдүүдые гаргалга үнгэрэгшэ жэлэйхитэй сасуулхад хоёр дахин шахуу ехэ болоо. Арбан нэгэ һарын түрүү соо эрхим шанартай энэ бүд 66 мянга гаран метрээр нэмээгдэн гаргагдаба.

Һаяар бүд нэхэлгын цех шэнэ түхеэрэлгэнүүдээр— бүтээсэ ехэтэй станогууд-автомадуудаар зэбсэглэгдэжэ юм. Тэдэнэр зэргэдэһэн үтаһаар костюмай бүдүүдые нэхэжэ гаргаха байна.

Фабрикые нэльбэн заһабарилһанай һүүлээр тэрэнэй хүсэнииинь нилээд үргаха юм. Түс фабрика 1950 оноһхидо орходоо хилгааһан бүдүүдые миллион метр ехээр гаргаха.

Фабрична товарнуудай ассортиментиь тэрэшэлэн үргэдхэгдэхэ. Зөөлэбтэр хүнгэхэн кастор, зураата эрээн драп, хилгааһан бостон, эхэнэрнүүдэй хабар-намарай пальто оёхо бүдүүд ба үнхбүүдтэ костюм оёхо трико гаргагдаха юм.

Фабрикын коллектив бүд нэхэлгын жэлэйнгээ түсэбые болзорһоонь урид дүүргэв.

Мяханай зүйлнүүдые түсэбһөө гадуур үйлэдбэрилхэ

А. И. Микоянай нэрэмжэтэ Московско мяханай комбинадай директор А. Дорохов

А. И. Микоянай нэрэмжэтэ Московско мяханай комбинат 150 гаран янзын зүйлнүүдые үйлэдбэрилэн гаргана. 1950 оноһхитой сасуулхада колбаса үйлэдбэрилгэ—1,5 дахин, бэсгалагдаһан мяха—7 дахин шахуу, котлетэ болон пельмень үйлэдбэрилэн гаргалга—2,3 дахин ургаба. Продукци үйлэдбэрилэн гаргалга жэлэй түршэ соо 110 миллион түхэриггөөр ехэ болонхой. Гэбэшье, манай предприятин ажалшадай саг үргэлжэ ургажа байгаа эрилтые ёһотойгоор ханганагүй. Коллектив мяханай зүйлнүүдые үйлэдбэрилхэ, ассортиментыень үргэдхэхэ, шанарыень һайжаруулха хэрэгтэ бүхы хүсэеэ зорюулна.

Ерэхэ жэлдэ комбинадай хүдэлмэрилэгшэд эрхим шанартай зүйлнүүдые үйлэдбэрилэн гаргалгада ехэхэн анхарал табиха байна. Сонгоогдоһон колбаса ехээр үйлэдбэрилэгдэхэ юм. Предприятин багсалагдаһан зүйлнүүдые үйлэдбэрилжэ эхилхэнь.

Жэлэйнгээ түсэбһөө гадуур

С. М. Кировэй нэрэмжэтэ «Динамо» заводой директор Н. Крестов

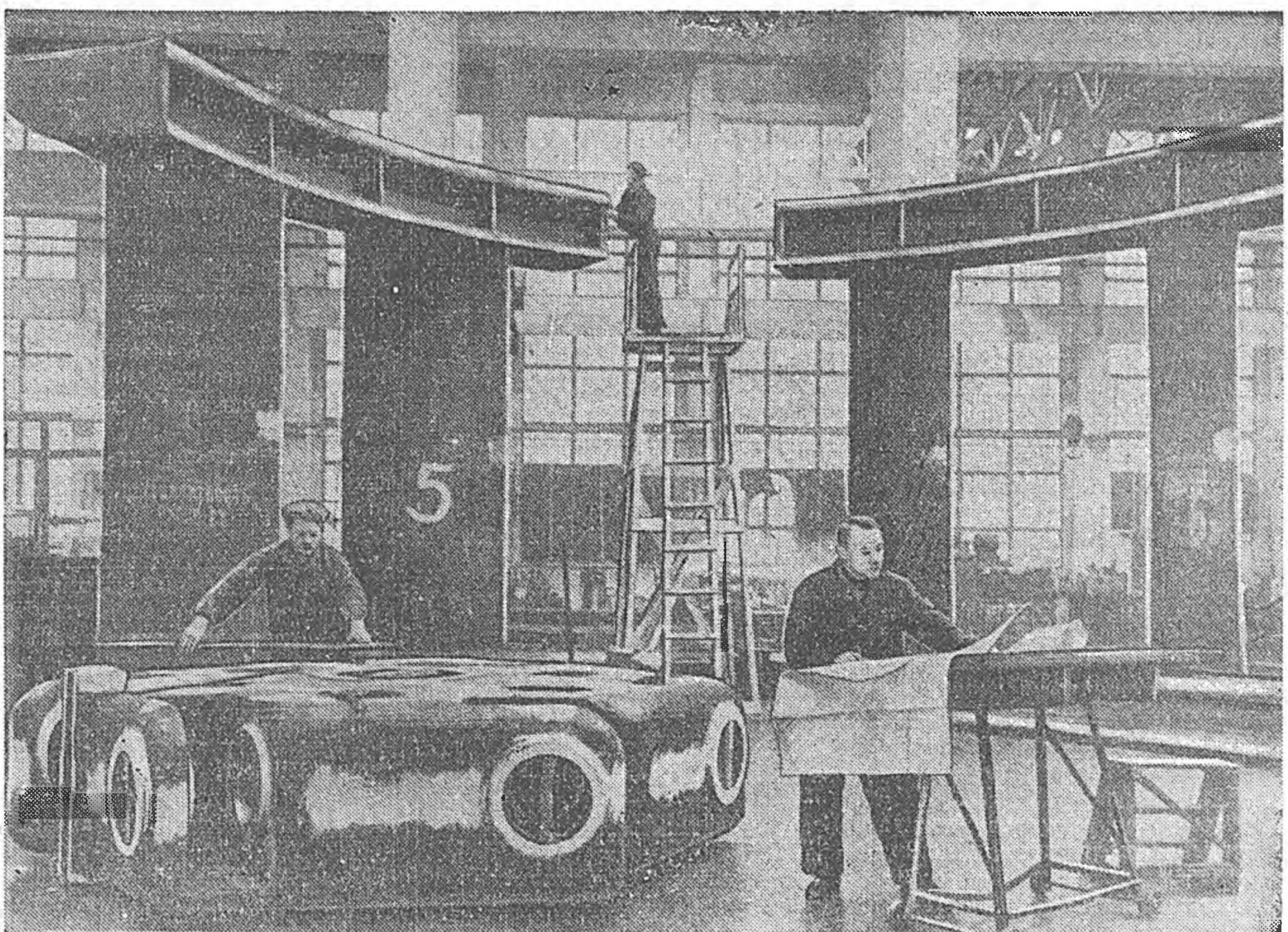
Манай заводой коллектив энэ жэлэйнгээ түсэбые болзорһоонь арбан долоон үдэр урид дүүргэв. Электропоездүүдтэ, трамвайнуудта болон троллейбүсүүдтэ хэрэглэгдэхэ зуу гаран комплект түхеэрэлгэнүүд, мүн гурбан миллион түхэриггэ арадай хэрэглэлэй зүйлнүүд програмаһаа гадуур бүтээгдэбэ. Хүдөө ажахыда хэрэглэгдэхэ запасной частьнуудые, мүн хүдөө ажахын машина бүтээлгын предприятинуудта хэрэгтэй түхеэрэлгэнүүдые үйлэдбэрилхэ талаар жэлэй даалгабари болзорһоо хоёр һара урид дүүргэгдэбэ.

Ажалай бүтээсые дээшэлүүлхэ талаар даалгабари 2,3 процентээр үлүүлэн дүүргэгдэв. Продукциин өөрынь үнэ арбан процентээр химдаруулагдаба. Энэ хадаа түсэбһөө гадуур зургаан миллион шахуу түхэригэй алмалта хэхэ арга олгобо.

«Динамо» заводой коллектив кранова шэнэ контроллёрнуудые олоор бүтээн гаргадаг болобо. Түс контроллёрнуудай шэгнүүрынь 30 процентээр бага болгогдонхой. Һаяшаг завод ашаа үргэлгын хүсэ ехэтэй шэнэ магнитнуудые бүтээн гаргаба. Эдэ хадаа шудхалааһаа гаргаһан 45 тонно хүрэтэр шэгнүүртэй халуун металлые үргэлжэ зөөхэдэ хэрэглэгдэхэ юм.

Ерэхэ жэлдэ түс предприятин гидропроводъёмнигуудые үйлэдбэрилэн гаргалгые 50 процентээр ехэдхэхэ, мүн эдэ зүйлнүүдэй өөрынь үнные ехээр химдаруулха юм.

(ТАСС).

Ленинград. Сталинай нэрэмжэтэ металлическа заводой гидротурбинэ цехтэ Куйбышевска ГЭС-тэ хэрэглэгдэхэ турбинын деталине механическоор мүлижэ байна. Хүсэ ехэтэ энэ машинные байгуулагда гидротурбина байгуулагшадай мастернууд болохо хэдэн бэрхэ хүдэлмэрилэгшэд ажаллана.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: турбинын статор болон крестовина хэтэмдэглэн зуража байна. Түрүүшын зэргэдэ — разметчигүүд А. А. Дмитриев (баруун гарһаа) С. А. Моторин гэгшэд харуулагдана. Тэдэнэр халаанайнгаа нормые 2-һоо дээшэ дүүргэдэг юм.

ТАСС-эй фотохронико.

Республикын предприятинуудта

Заводой түрүү коллективүүд

Ленинэй орденто паровозо-вагонно заводой түрүү цехүүдэй хүдэлмэришэд түрүүшэнэрнүүдэй зэргые улам олошоруулан, гарахаяа байгаа 1954 оние угтажа байна. Эдэ цехүүдэйхид социалистическэ мүрысөөнэй үргэнөөр дэлгэрһэнэй ашаар, продукци үйлэдбэрилгэ 1953 оной түсэб дүүргэжэ, гараха жэлэй түсэбөөр хүдэлмэрилнэ. Түрүүшүүлэй тоодо шэрэм ба эд шудхалгын цехүүд оролсоно. Тэдэнэр үшөө ноябриин 7-до продукци үйлэдбэрилхэ түсэбөө дүүргээ һэн.

Декабриин 10-да заводой электроцентралиин коллектив мүн лэ жэлэйнгээ түсэбые дүүргэжэ, түрүүшүүлэй зэргэдэ оролсобо. Тэдэнэр жэлэй эсэс болотор 8 миллион шахуу киловатт электроэнерги заводойдоо үйлэдбэрилжэ үгэхэ байна.

Түмэршэ дархашуулай цехынхид баһал тэдэнэрһээ хоцорогүй. Декабриин 18-най үдэр сохигдомол түмэрнүүдые үгэхэ жэлэйнгээ түсэбые дүүргэжэ, ерэхэ жэлэй түсэбөөр хүдэлмэрилжэ эхилээ. Бригадирнууд нүхэд Молчун, Федотов, Полтарыхин, Бурцев гэгшэдэй хүтэлбэрилдэг түмэршэ дархашуулай бригаданууд үндэр бүтээсэтэ ажалаараа шалгарна.

Түмэршэ дархашуул эдэ үдэрнүүдтэ мүрысөөгөө улам шангадхана. Жэлэй эсэс болотор үшөө 300 тонно сохимол түмэр үгэхэ, шэнэ жэлые угтахын түлөө тэмсэжэ байна.

С. Черненко.

Түсэбөө болзорһоонь урид дүүргэбэ

Эхэ оронойнгай промышленна предприятинуудай хүдэлмэришэд ба инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд шэнэ жэл бүхэниие ажалай ехэ амжалтануудаар угтадаг ёһо заншалтай гээшэ.

Мяханай комбинадай коллектив шэн зоригтойгоор ажаллаһанайнгаа ашаар, валовой продукци үйлэдбэрилхэ декабрь һарынгаа даалгабарие болзорһоонь 8 үдэр урид дүүргэбэ. Колбаса ба консервнэ заводуудай коллективүүд декабриин 24-дэ түсэбүүдээ бүхы номенклатураарнь дүүргэбэ. Декабрь һарын 23 үдэр соо тэдэнэй үйлэдбэрилһэн продукцине хараха болоо һаа, нёдондоной энэ үеынхиһөө 3,5 миллион түхэригөөр ехэ болоно.

Дурсагдагша заводуудай түрүү новаторнууд Т. Кузнецов, К. Синицин болон бусад табанжэлэйнгээ даалгабарита түсэбүүдые дүүргэн, шэнэ жэлые угтажа байна. Тиихэдэ, комбинадай механическа цехын электро-гагнуурдан нүхэр Кочан энэ жэлдэ 30-дахи һарынгаа даалгабарие дүүргэжэ байна.

А. Шестаков.

Түрүү арганууды хэрэглэнэбди

Ажалай хуушан процессые шэнэдхэхэ ябадал үйлэдбэридэ нилээд ехэ ашагтай гэжэ мэдээжэ. Тиимэһээ манай фабрикын коллектив мебель үйлэдбэрилгэдэ түрүү метод үргэнөөр хэрэглэнэ.

Урдань эндэ столярнууд түс түстаа мебель хэдэг байгаа. Энээнэй болоно, ажалай бүтээсэ тон бага, фабрикын һарын, квартальна түсэбүүд дүүргэгдэдэггүй байгаа.

Ажалай бүтээсые дээшэлүүлхэ талаар технорук нүхэр Д. Долгих гэгшэ ехэхэн үүсхэл оролдолго гаргаа. 1953 оной эхээр бригадануудай хүдэлмэрие поточно методтэ оруулжа, ажалдаа бага бэшэ амжалтануудые туйлажа байна.

Гадна, фабрикымнай директор үшөө фанеровщигүүдай түсхай бригадые бүридхэһэн байна. Энэ бригада мебелиин бэлэдхэгдэһэн частиие дубово фанераар бүридэг, тэдэниие эсэслэн хабсардаг байна.

Үйлэдбэрин энэ шэнэ метод мүнөө предприятиидамнай нилээд амжалтатайгаар хэрэглэгдэнэ. Ажалайшье бүтээсэ дээшэлжэ, продукциин шанаршье һайжараа.

Би энэ предприятида 12-дохи жэлээ хүдэлмэрилнэб. Урдань манай коллектив һарынгаа программые эхэнхидэе дүүргэдэггүй үлэдэг һэн. Поточно методээр хүдэлмэрилдэг болоһоной ашаар һүүлэй гурбан һарада даалгабари саг болзор соонь дүүргэнэбди.

И. Леонов, Улан-Удын мебельнэ фабрикын бригадир.

СССР-эй бүхы арадууд Эхэ орондоо урбагшадта гаргагдаһан приговорые халуунаар һайшаана

Революционно һэрэмжэеэ дээшэлүүлэе

Улан-Удын шэлэй механизированнэ заводой хүдэлмэришэд, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэдэй митинг боложо, Эхэ орондоо урбаһан, империализмын агент болоһон Берине, тэрээнтэй нүхэсэгшэ бүлэг дайсадые буудан алаха гэһэн СССР-эй Верховно Сүүдэй Судебнэ Тусхай Присутствиин приговорэй гүйсэдхэгдэһэн тухай мэдээсэлые һайшаан дэмжэбэ.

Митинг дээрэ заводой партийна эхин организациин секретарь нүхэр Брун түрүүлэн үгэ хэлээ.

—Манай заводой коллектив энэ приговорые бүхы советскэ арадтаяа нэгэн һаналаар һайшаана, — гэжэ бортналадчик нүхэр Анохин хэлээ. Советскэ арадай харата дайсад—уласхоорондын империализмын агент Берия ба тэрэнэй туһамаршад алагдаха ёһоороо алагдаа. Эхэ орондоо урбаһан эдэ ангиин дайсад Коммунистическэ партиин хүтэлбэреэр манай колхознигууд, хүдэлмэрилэгшэд ба интеллигенциин эдэбхитэ ажалаараа туйлаһан асари ехэ туйлалтануудые үгы хэхэ, тиин советскэ арадые хариин капиталистнуудай дарлалтада оруулха һэдэлгэтэй байгаа. Алууршад ба шпионуудай гэмтэ һэдэлгэнь буруу һүрөө. Саашадаа бидэнэр Парти ба Правительствоя тойрон улам нигтаар жатсахабди. Манай арад сүлөөтэ агуу ехэ зол жаргалаа хэндэшье үгэхэгүй юм гэжэ дайсад мэдэг лэ!

Һүүлээрнь заводто удаанай хүдэлмэрилһэн нүхэр Брюханов үгэ абаад, иигэжэ мэдүүлбэ:

—Манай олонациональна орон дотор национальна хёморол гаргаха гэжэ һэдэһэн арадай дайсад Берия ба тэрэнтэй нүхэсэһэн нохосуудай буудан алагдаһанда ехэ баяртайб. Саашадаа орон доторнай хариин агентнуудай үзэгдэхэгүйн тула өөһэдынгөө революционно һэрэмжые бүхы хэмжээгээр дээшэлүүлхэ ёһотойбди. Эдэнэй хорото муухай хэрэгые саг соонь элирүүлжэ, тэдэниие үгы хэһэндэнь түрэл Коммунистическэ партидаа тон ехэ баяр хүргэнэб. Эхэ оронойнгоо улам хүсэтэй болохын тула бүри эршэмтэйгээр ажаллая.

Митинг дээрэ заводой олон хүдэлмэришэд ба албахаагшад үгэ хэлэжэ, СССР-эй Верховно Сүүдэй Судебнэ Тусхай Присутствиин приговорэй бэелүүлэгдэһые нэгэн дуугаар һайшаагаа.

Р. Жигжитов.

Сүүдэй приговор—арадай приговор

БМАССР-эй 25 жэлэй ойн нэрэмжэтэ сэмбын фабрикын коллективэй суглаан боложо, фабрикын партийна эхин организациин секретарь нүхэр Альцман СССР-эй Верховно Сүүдэй Судебнэ Тусхай Присутствиин приговорэй гүйсэдхэгдэһэн тухай мэдээсэбэ. Һүүлээрнь олон хүнүүд үгэ хэлэжэ, Эхэ орондоо урбаһан, уласхоорондын империалистнуудай туһамарша байһан Берние, тэрэнтэй нүхэсэгшэдые СССР-эй Верховно Сүүдэй Судебнэ Тусхай Присутствиин буудан алахаар сүүдлэһэн ба приговорэйнь гүйсэдхэгдэһэн тухай мэдээсэлые нэгэн дуугаар һайшаажа байһан тухайгаа мэдүүлээ. Заводой үйлэдбэриин начальник Мария Федосеевна Завгородняя түрүүлэн үгэ хэлэхэ зуураа, иигэжэ мэдүүлбэ:

—Гадаадын империалистнуудай галзуу муухай хүлһэншэ Берия болон тэрээнтэй нүхэсэгшэд манай гэрэлтэ һайхан социалистическэ байгуулалтые усадхажа, капиталистическэ ёһо гурим тогтоохо хүсэлтэй байгаа. Тиин тэдэнэр манай Коммунистическэ партиин хёрхо һэрэмжэтэй байһанай ашаар элирүүлэгдэжэ, сүүдэй шиидхэбэриин ёһоор буудуулан алагдаа. Энэ приговор — арадай приговор гээшэ. Советскэ гүрэндэ хоро хүргэхые һэдэһэн дайсад хосорон үгы болог!

Винтовщица Викулина, будагша Филимонов, мастер Мостовая гэгшэд сүүдэй шиидхэбэриие ба приговорэй гүйсэдхэгдэһэниие һайшааба.

Ж. Ринчинов.

Советскэ арадай бата нэгэдэл

Москвагай предприятинууд, барилганууд, эмхи зургаанууд ба һуралсалай газарнуудта олон зоной хабаадалгатай суглаанууд болоо. Берия ба тэрэнэй туһамаршадай хэрэгээр СССР-эй Верховно Сүүдэй Судебнэ Тусхай Присутствиин гаргаһан приговорые столицын ажалшад нэгэн һаналаар һайшаагаа.

«Трехгорная мануфактура» гэжэ комбинадай ситценэхэлгын фабрикын эмэгтэй хүдэлмэрилэгшэдэй суглаан дээрэ, предприятиингаа бүхы хүдэлмэрилэгшэдэй һанал бодол ба мэдэрэлые харуулан «нохойнуудта—нохойн үхэл!» гэжэ нүхэр Соколова мэдүүлээ.

Трансформаторна заводой механосборочно цехын хүдэлмэришэд, инженернүүд, технигүүд ба албахаагшадай суглаан дээрэ үнинэй хүдэлмэришэн нүхэр Климов үгэ хэлэхэдээ, иигэжэ мэдүүлээ:

—Манай арадай хорото дайсад, уласхоорондын империализмын агентнууд Берия ба тэрээнтэй нүхэсэгшэд ёһотойл хэһээлтээ амасаа. Забхайрһан золигууд усадхагдаба. Дэлхэй дээрэхи эгээн түрүүшын социалистическэ гүрэнэй хүсэ шадалые ямаршье аргаар хэзээдэшье һуларуулжа, советскэ арадуудай ахадүүгэй хани барисае муудуулжа шадахагүйбди гэжэ империалистнууд мэдэг лэ. Коммунистическэ партиин хүтэлбэреэр манай арад коммунизм тээшэ найдамтайгаар дабшажа ябана.

РСФСР-эй Гэгээрэлэй министерствын хүдэлмэрилэгшэдэй суглаан дээрэ Педагогическа наукануудай кандидат нүхэр Фролова иигэжэ хэлээ: Бүхы арадай эрилтые бэелүүлэн Советскэ сүүдэй гаргаһан приговорые советскэ хүнүүд хүсэд ханангаар угтаба. Октябриин туйлалтануудта хоро хэхые хэн хүсэнэб, тэдэнэр мүн лэ иимээр хэһээгдэхэл. Бидэнэр хадаа Коммунистическэ партиие ба Советскэ правительствые тойруулан өөһэдынгөө зэргэнүүдые бүри нигтаар жагсаахабди. Коммунизмын байгуулалтын агуу ехэ зорилгонуудые бэелүүлхын тулада бүхы хүсөөрөө оролдохобди.

Д. И. Менделеевэй нэрэмжэтэ московско химико-технологическа институдай актова Ехэ зал соо студентнүүд, профессорнүүд ба һургагшанар декабриин 25-да сугларбад. Урбагша Берия ба тэрэнэй гэмтэ бүлэгүүдэй хэрэгээр сүүдэй гаргаһан приговорые институдай коллектив нэгэн һаналаар һайшаагаа.

Коммунистическэ байгуулалтын асари ехэ программые бүри ехэ эршэтэйгээр бэелүүлжэ орохоор Москвагай ажалшадай шиидэнги байһые столицада болоһон суглаанууд эли тодоор харуулаа.

(ТАСС).

Грузиин ажалшадай үгэ

ТБИЛИСИ, декабриин 24. (ТАСС). Урбагша Берия ба тэрэнэй заговорщигуудай урбагша бүлэгтэ хабаадагшадые эгээн шангаар хэһээхэ—буудан алаха гэжэ СССР-эй Верховно Сүүдэй Судебнэ Тусхай Присутствиин шиидхэһэн ба приговорэй дүүргэлтэ болгогдоһон тухай мэдээсэлые грузинска арад бүхы советскэ хүнүүдтэл адляар нэгэн һаналтайгаар һайшаан угтаба.

Республикын предприятинууд, эмхи зургаанууд, колхозууд, совхозууд ба МТС-үүдтэ олон зоной хабаадалгатай суглаанууд мүнөөдэр болоо. Гадаадын капиталай агент Берия ба тэрээнтэй нүхэсэгшэдэй харата муухай ябуулга тухай уур сухалтайгаар ажалшад үгэ хэлээ.

Бакинска 26 комиссарнуудай нэрэмжэтэ машина бүтээлгын заводой коллективэй һанал бодолые мэдүүлэн слесарь нүхэр Окромчедлишвили иигэжэ хэлээ:

—Арадай дура хүсэл бэелүүлэгдээ. Манай Эхэ ороной харата дайсан Берия ба тэрэнэй туһамаршад хорото могой мэтээр үгы хэгдээ. Урбагша Берия өөрынгөө шуһата алууршадтай хамта засагые булимтаран абажа, советскэ хүдэлмэришэн-таряашанай байгуулалтые үгы хэхэ, манай орондо буржуазин эзэрхэлтые һэргээхэ гэжэ һэдэһэн байна. Берия үшөө 1920 ондо Грузида байхадаа английска тагнуулай филиал болоһон грузинска меньшевистскэ правительствын тагнуулшадтай холбоо байгуулһаниинь тодоруулагдаа. Шпионууд ба провокаторнуудай хараа түсэб буруу һүрөө. Эхэ орондоо урбагшад хумхиин тооһон болгогдоо! Советскэ арадай коммунизм байгуулха хэрэгтэ һаад хэжэ шадаха тиимэ хүсэн үгы гэжэ дайсад яба мэдэжэ байг. Бидэнэр революционно һэрэмжээ дээшэлүүлхэбди, манай Эсэгэ ороной хүсэ шадалые эсэшэ сусашагүйгөөр бэхижүүлхэ байнабди.

Орджоникидзын нэрэмжэтэ машина бүтээлгын заводой хүдэлмэришэд, инженернүүд ба албахаагшадай суглаан дээрэ слесарь нүхэр Оманидзе иигэжэ хэлэбэ:

—Урбагша ба шпион Берия ба тэрэнэй заговорщигуудай бүлэгэй гэмтэ ябуулганууд бидэнэртэ гүнзэгы зэбүүрхэл түрүүлээ. Арадай хорото муухай дайсад сүлөөтэ советскэ хүнүүдые гадаадын капиталай мүлжэлгэдэ үгэхэ гэжэ һанаашалһан байгаа. Теэд тэдэнэй харата муухай һанаашалганууд сүм буруу һүрөө. Хорото урбагшадые хэһээһэн СССР-эй Верховно Сүүдэй Судебнэ Тусхай Присутствиин приговорые бидэнэр халуунаар һайшаанабди.

Сигнахска районой Тибаанска МТС-эй коллективэй суглаан дээрэ трактористка нүхэр Натрошвили үгэ хэлээ.

—Советскэ арадай хорото дайсад, уласхоорондын империализмын хүлһэнэй агентнүүд Берия ба тэрэнэй зарсанар манай олонациональна ороной арадуудай хоорондо хёмороо гаргаха, СССР-эй арадуудай хоорондохи хани барисае һуларуулха гэжэ һанаһан байгаа. Энэ түсэбынь бута һүрэшоо. Тиигэнгүй аргагүйл. Манай советскэ байгуулалтын хүсэ шадал һуларшагүй, арадуудай хани барисаан эбдэршэгүйл! Коммунистическэ партиин хүтэлбэреэр, агуу ехэ ород арадай ба манай ороной бүхы арадуудай саг үргэлжын туһаламжаар Грузи хадаа экономико ба культураяа хүгжөөлгэдэ ехэ амжалтануудые туйлаа. Советскэ ороной үшөө ехэ хүсэтэй болохын тула хүсэ шадалаа гамнангүй ажаллахабди.

Коммунистическэ партиие тойрон улам нигтаар жагсая

ФРУНЗЕ, декабриин 25. (ТАСС). Киргизиин столицын предприятинууд ба эмхи зургаануудта олон зоной хабаадалгатай суглаанууд болоо. Арадай дайсад Берия, тэрээнтэй нүхэсэгшэдые эгээн шангаар хэһээхэ—буудан алаха тухай СССР-эй Верховно Сүүдэй шиидхэһэн ба приговорэй дүүргэлтэ болоһон тухай мэдээсэлнүүд эдэ суглаанууд дээрэ соносхогдоо.

«Красный металлист» гэжэ заводой коллективэй суглаан дээрэ слесарь нүхэр Басынбеков иигэжэ хэлээ:

—Хүнэй түхэлтэй шолмос Берия урбагшадай группа байгуулаад засагые булимтаран абаха, советскэ хүдэлмэришэн-таряашанай байгуулалтые усадхаха, капитализмые дахин бодхохо, буржуазин эзэрхэлгые һэргээхэ зорилго урдаа табижа байһан юм. Дайсад буруутаа. Тэдэнэр ёһотойгоор лэ хэһээгдэбэ. СССР-эй Верховно Сүүдэй тон зүб приговорые би халуунаар һайшаанаб. Сүүдэй приговор хадаа арадай приговор болоно.

Арадай дайсадай хорото муухай хэрэгые шоо шобто харан хэлэхэ зуураа, шлифовщик нүхэр Воронцов бидэниие һаруул һайхан, зол жаргалта байдалда хүтэлэн ябаһан Коммунистическэ партиие тойрон улам нигтаар жагсая гэжэ уряалба.

Бүхы республика дотор олон зоной хабаадалгатай суглаанууд боложо, СССР-эй Верховно Сүүдэй приговорые халуунаар һайшааба.

Механизаторнуудай үгэ

Эхэ орондоо урбаһан хорото дайсан Берия болон тэрээнтэй нүхэсэгшэд тушаа Судебнэ Тусхай Присутствиин гаргаһан шиидхэбэриин гүйсэдхэгдэһэн тухай мэдээсэлые Иволгын МТС-эй механизаторнууд советскэ бүхы арадтаяа хамта һайшааба.

Үнинэй механизатор Иннокентий Калёных эндэ болоһон суглаан дээрэ иигэжэ хэлэбэ:

—Советскэ арадай нэгэн һаналые бэелүүлэн гаргагдаһан энэ приговор Беридэ болон тэрээнтэй нүхэсэгшэдтэ найдажа байһан хилын саанахи империалистнуудта хатуу шанга сохилто болог лэ!

Тус приговорые һайшааха зуураа, эндэхи механизаторнууд дүрбэдэхи квартал соо долоон трактор түсэбһөө гадуур заһабарилжа, шэнэ жэлые угтаха гэжэ шиидэбэ.

Н. Гармажапов.

Г. Е. БУРКАЦКАЯ—ТҮРҮҮ КОЛХОЗЫЕ ХҮТЭЛБЭРИЛЭГШЭ

Украинска ССР. Киевскэ областиин Черкасска районой Хрущевой нэрэмжэтэ колхозой түрүүлэгшэ, СССР-эй Верховно Соведэй депутат Галина Евгеньевна Буркацкая гансашье область соогоо бэшэ, мүн тэрээнһээ холуур саагуур мэдээжэ болонхой. Тэрэнэй хүтэлбэрилдэг колхоз олон һалбаритай, бүхы талаараа хүгжэнги, жэл бүри олзо доход ехээр абадаг томо ажахы юм. Гансахан байгша оной 11 һарын турша соо малажалһаа 750 мянган түхэригэй, тиихэдэ бүхы дээрээ 4 миллион үлүүтэй түхэригэй олзо доход абаа. Жэлһээ жэлдэ колхознигуудай ажабайдал улам һайжарна. Мүнөө жэлдэ колхознигууд ажалта үдэр бүхэндөө 10 түхэриг мүнгэ, 2,2 килограмм таряа болон бусад продуктнуудые абажа байна. Колхозой абаһан ехэ олзо доход мүнөө жэлдэ үйлэдбэриин ба культурно-ажабайдалай барилгануудые үргэнөөр хэхэ арга боломжо олгоо. Гахайнуудай байха механизированнэ харгытай хоёр байра бариглаа, үнеэдэй байра баригдажа дүүргэгдэхэ ойротоо. Мүн колхозой Культурын байшан баригдажа байна.

Г. Е. Буркацкая хүдэлмэриһөө таһарангүйгөөр Киевскэ хүдөө ажахын институдта заочноор һуралсана. Ороной зүг бүхэнһөө нүхэр Буркацкаяда олон бэшэгүүд ерэдэг.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: колхозой түрүүлэгшэ Г. Е. Буркацкая.

ТАСС-эй ФОТОХРОНИКО.

Хэблэл тараалга һайнаар эмхидхэбэ

Орон доторнай, тэрэ тоодо манай республикада хэблэл тарааха шухала кампани үнгэргэгдэжэ байна. Хүн зоной материальна ба культурна хэмжээн жэл ерэхэ тудам улам дээшэлнэ. Тиимэһээ газетэ, журнал болон бусад литература олоор захижа уншахые тэдэнэр бүри ехээр эрмэлзэдэг боложо байна.

Ажалшадые газетэ, журналгүйгөөр үлөөхэгүйн тулада Сэлэнгын МТС-эй дэргэдэхи почтово отделени, тэрэнэй начальник нүхэр Т. Афанасьев болон бусад хүдэлмэрилэгшэд ехэ оролдолго гаргаһан байна. Энэ отделени Сталинай, Тельманэй, Молотовой, XVIII партсъездын нэрэмжэтэ 4 томо колхозуудые, Сэлэнгын МТС-ые, Загустайн дунда һургуулиие, механизациин училищиие ба бусадые хангадаг юм. Отделениин хүдэлмэрилэгшэд колхознигууд, механизаторнууд, багшанар болон бусадта газетэ, журнал гол түлэб жэлэй болзороор захюулаа. Жэшээлхэдэ, Сталинай нэрэмжэтэ колхоздо (түрүүлэгшэнь нүхэр Б. Шагдыров) «Бурят-Монгольская правда», «Бурят-Монголой үнэн» 50—50 хэһэг тараахаар хараалагдаһан байгаа һаа, мүнөө 70—70 хэһэг тараагдаад байна. Центральна газетэ болон журналнууд, аймагай газетэ энэ колхоздо олоор тараагдаа.

Тэрэшэлэн Тельманэй нэрэмжэтэ ба бусад зарим колхозуудта газетэ, журнал олоор тараагдаа.

А. Агильдин.

Ниитэзаводской комсомольско суглаан болобо

Улан-Удын паровозо-вагонно заводто ниитэзаводской комсомольско суглаан болобо. ВЛКСМ-эй XII съездые эрхимээр угтахын тулада социалистическэ мүрысөө дэлгэрүүлхэ тухай элидхэл комсорг нүхэр Бирюков хэбэ.

Элидхэл тушаа олон хүн үгэ хэлээ. ВЛКСМ-эй XII съездые эрхимээр угтахын түлөө заводой комсомолецууд ба залуушуулай социалистическэ мүрысөөндэ оролсожо, үүсхэл эдэбхи гаргажа байһан тухай тэдэнэр дэлгэрэнгыгээр хэлээ.

С. Черненко.

Рабселькорнуудай зүблөөн

Яруунын аймагай «Сталинец» гэжэ газетын рабселькорнуудай ба ханын газетэнүүдэй редакторнуудай зүблөөн КПСС-эй айкомой дэргэдэ болобо.

КПСС-эй ЦК-гэй сентябрьска Пленумэй шиидхэбэриие бэелүүлхэ талаар газетын рабселькорнуудай зорилго тухай аймагай газетын редактор нүхэр Дугаров элидхэл хээ.

Улаань үгэ хэлэгшэд аймагай газетын хүдэлмэриин дутуунуудые тэмдэглэһэн, тэдэниие зайсуулха дурадхалнуудые оруулһан байна.

Р. Цыбенов.

Партийна һуралсалые идейнэ дээдэ хэмжээндэ ябуулха гээшэ пропагандистнуудай зорилго мүн

Манай кружогой хүдэлмэри тухай

Мухаршэбэрэй аймагай Харашэбэрэй долоон жэлэй һургуулиин парторганизациин дэргэдэ партиин түүхэ шудалха дээшэлүүлэгдэһэн түхэлэй нэгэдэхи жэлэй кружок хүдэлмэрилжэ байна. Энэ кружогто 20 коммунистнууд һурадаг. Тэдэнэй долоониинь колхознигууд юм.

Һурагшадай үзэһэн материалаа гүнзэгыгөөр шудалалга хадаа пропагандистын хөөрэлдөөгөө ойлгосотой һайнаар, нютагай ажабайдалтай нигта холбоотойгоор, харуулан ойлгуулха зүйлнүүдые шадабаритай зүбөөр хэрэглэжэ хэлэһэн дээрэһээ дулдыдана. Эдэ эрилтэнүүдые пропагандист бүхэн хододоо хараадаа абажа ябаха ёһотой. Һуралсалай материалые һурагшадай гүнзэгыгөөр ба батаар ойлгохын тулада, би шэнэ материал хөөрэжэ үгэхэдөө, газетэ, журналнуудта хэблэгдэһэн материалнуудые, уранһайханай литературые хэрэглэдэгби. Мүн тэдэниие уншахыень һурагшадта дурадхадагби. Үзэһэн материалаараа һурагшадтайгаа теоретическэ конференци үнгэргэдэг байнаб. Һуралсалай шэнэ жэлэй эхилһэнһээ хойшо СССР-эй Верховно Соведэй V сессиин шиидхэбэринүүдые, КПСС-эй ЦК-гэй сентябрьска Пленумэй тогтоолые шудалжа байхадаа эдэ темэнүүдээр теоретическэ конференцинүүдые үнгэргэһэн байнабди. Эдэ асуудалнуудаар теоретическэ конференци үнгэргэхэдэмнай багшанар В. П. Никулина, Г. П. Соловьева, Е. В. Степанова, «Победа» колхозой түрүүлэгшэ И. А. Бродников, сомоной Соведэй түрүүлэгшэ Н. И. Ушаков ба бусад эдэбхитэйгээр хабаадалсаһан байна.

Манай кружогой хүдэлмэридэ зарим тэды амжалтанууд туйлагдабашье, дутуунууд олон гээшэ. Зарим һурагшад занятидаа гээгдэдэг, олон ушарта ерэдэггүй юм. «Победа» колхозой парторганизациин гэшүүн Н. И. Сажин үнгэргэгдэһэн 10 занятиин нэгэндэнь хабаадалсаһан, Харашэбэрэй долоон жэлэй һургуулиин багша А. С. Крапивина 3 занятида байлсаһан байна. «Победа» колхозой парторганизациин дэргэдэ ямаршье кружогто һуралсадаггүй коммунистнууд бии. Теэд тус парторганизациин секретарь нүхэр Евсеев иимэ байдалтай эбсэшоод, тэдэ нүхэдһөө политическэ мэдэрэлээ дээшэлүүлхыень түлөө ямаршье эрилтэ хэнэгүй. Мүн партийна суглаан дээрэ энэ асуудал хэлсэгдэнэгүй.

Партиин Мухаршэбэрэй айкомой пропаганда ба агитациин таһагые даагша нүхэр Потаповай коммунистнуудай һуралсалые шанга хинамжадаа абаагүй байһыень эдэ баримтанууд харуулна.

И. Семенов, пропагандист.

Коммунистнуудай ажалай эдэбхи ургана

Манай Ново-Брянска МТС-эй парторганизациин 14 гэшүүд партиин түүхэ шудалха кружогто һурана.

«СССР-эй хүдөө ажахые саашадань хүгжөөхэ хэмжээнүүд тухай» КПСС-эй ЦК-гэй сентябрьска Пленумэй тогтоолые манай кружогойхид табан занятида шудалһан байна. Үзэжэ байһан материалаа бүри ойлгосотой болгохо, манай урда партиин табяад байһан зорилгонуудай хүсэд дүүргэгдэмээр байһаниие баталһан баримтануудые харуулха гэжэ оролдодог байнаб. Ороһото культурануудай ургасые дээшэлүүлхэ талаар партиин ЦК-гэй Пленумэй тогтоолой табиһан даалгабари тухай хэлсэхэ зуураа, манай МТС-эй харьяата Тельманэй нэрэмжэтэ колхозой бригадир Социалистическэ Ажалай Герой нүхэр С. К. Киселевой туйлалтанууд тухай тогтон хэлэһэн байнаб. Кружогто һурагшад энэ тогтоолоор хэгдэһэн хөөрэлдөөнүүдтэ хабаадалсаха зуураа, МТС-эйнгээ хүдэлмэриин али нэгэ участогта бии байһан дутагдалнуудые усадхаха талаар тодорхой дурадхалнуудые оруулһан байна.

Үзэһэн материалаа гүнзэгы һайнаар ойлгохын тулада һурагшадтаа научно-популярна ба уранһайханай литературануудые уншахые дурадхадагби. Һүүлэй үедэ манай һурагшад М. Бубенновой «Сагаан хуһан», Бабаевскиин «Алтан Одоной кавалер», Седыхын «Даурия» гэжэ номуудые уншаһан байна.

Мүнөө үедэ минии хүтэлбэрилдэг кружогойхид партиин түүхын хураангы курсын IV бүлэгэй «Диалектическэ ба историческа материализм тухай» темэ шудалжа, газетэ болон журналнуудта хэблэгдэһэн консультацинуудые ба бусад нэмэлтэ зохёолнуудые хэрэглэжэ, тэрэнээ ойлгосотой тодоор шагнагшадтаа хэлэжэ үгэхэ гэжэ оролдоноб.

Манай кружогто һурадаг коммунистнууд һуралсалай журамые наринаар сахина. Тэдэнэр бултадаа үзэһэн материалаараа конспект табидаг. Ганса нэгэн коммунистнуудай гээгдэбэлынь, тэдэниие партийна бюро дээрэ дуудажа, тэдээндэ тусхай эрилтэ табидаг байнабди.

Коммунистнуудай политическэ талаараа ургалта тэдэнэй ажалай эдэбхиие дээшэлүүлнэ. Тракторнуудые заһабарилга дээрэ хүдэлмэрилдэг коммунист Бурлаков А. А. үдэрэйнгөө нормые 125 процент дүүргэхэ гэһэн уялга абаад, мүнөө 200—250 процент дүүргэнэ. Электротүхеэрэлгэнүүдые заһабарилгада хүдэлмэрилдэг нүхэд Лазарев ба Фролов гэгшэд үдэрэйнгөө нормые 130—150 процент дүүргэнэ. Хүдөө ажахын машинануудай механик А. М. Матвеев заһабарилгын хүдэлмэриие зүбөөр эмхидхэжэ, IV кварталай түсэбые декабриин 10-да дүүргэһэн байна. Мүн коммунистнууд, манай кружогой һурагшад ветфельдшер нүхэр Семенов, механик нүхэр Заиграев Н. К., нүхэр Чмелев гэгшэд даалгагдаһан хүдэлмэридөө харюусалгатайгаар хандана.

И. Филиппов, партиин түүхэ шудалха кружогой пропагандист.

Багшанар политическэ эрдэмээ дээшэлүүлнэ

Үдэрэй ажалай дүүрэмсээр Бичурын дунда һургуулиин байшан соо абяа шэмээгүй болоходонь, понедельник бүхэндэ үдэшэлэн хойно хойноһоо һубарилдан багшанар ерэжэ, тус һургуулиин багшанарай кабинет руу ородог юм. Һургуулиингаа һуралсалай болон хүмүүжүүлгын хүдэлмэриие улам һайжаруулхын, залуу үетэниие коммунистическэ партидаа инаг дуратайгаар, Эхэ орондоо үнэн сэхээр хүмүүжүүлхын тулада коммунист ба партийнабэшэ багшанар марксистско-ленинскэ теориие оролдосотойгоор шудална.

Дүршэл ехэтэй пропагандист, тус һургуулиин директор, коммунист нүхэр Я. Б. Левинтас кружогой хүдэлмэриие хүтэлбэрилдэг юм. Тэрэ хадаа үнгэргэхэ занятидаа оролдосотойгоор бэлэдхээд, материалаа һурагшадтаа тодо ойлгосотойгоор хөөрэжэ үгэдэг юм. СССР-эй Верховно Соведэй V сессиин ба КПСС-эй ЦК-гэй сентябрьска Пленумэй материалнуудые үзэхэдөө нютагай байдалһаа абтаһан жэшээнүүдтэй холбожо тайлбарилһан байна.

КПСС-эй ЦК-гэй Пленумэй тогтоолые дүүргэлтэ болгоһон бидэ, багшанар, үхибүүдые хүдөө ажахын үйлэдбэритэй танилсуулха хэрэгтэ анхаралаа ехээр табидаг болохо ёһотойбди гэжэ нүхэр Левинтас хэлэнэ. Үхибүүдые агробиологическа наукын туйлалтануудтай, колхозно үйлэдбэриин түрүү дүй дүршэлтэй танилсуулхын тулада колхозуудта болон МТС-үүдтэ экскурсида гаргажа байха гэжэ хэлсэһэн байна.

Үзэһэн материалнуудаараа һурагшад конспект табидаг. Энэнь үзэһэн материалаа гүнзэгы һайнаар шудалхадань туһалдаг байна.

Эндэ хүндэтэй шалтагаангүйгөөр һурагшадай занятияа гээхэ ушар огтошье гарадаггүй. Һуралсалай жэлэй эхилһээр 11 заняти үнгэргэгдөө. Эхин һургуулиин багшанар С. В. Удалова, Т. И. Белых, У. М. Слепнева, физкультурын багша Г. Ц. Сушенов ба бусад хөөрэлдөө үнгэргэхэдэ эдэбхитэйгээр хабаададаг, үзэһэн материалаараа гүнзэгы ба удхатүгэлдэр харюу үгэдэг байна.

М. Фалилеев.

„БУРЯТ-МОНГОЛОЙ ҮНЭНДЭ“ БЭШЭҺЭНЭЙ ҺҮҮЛЭЭР

„Коммунистнуудай политическэ һуралсалые үдэр бүхэндэ хүтэлбэрилхэ“

Манай газетын декабриин 1-нэй номерто иимэ гаршагтай статья толилогдоһон юм. Тэрэ статья соо Бичурын аймагай олонхи колхозуудай партийна организацинуудай дэргэдэхи кружогуудай болон политһургуулинуудай занятиин муугаар үнгэргэгдэдэг тухай хэлэгдэһэн байгаа.

Статья соохи баримтануудые шалгажа үзэхэдэ, булта зүб байба. КПСС-эй айкомой бюро Партизанска сельсоведэй Кировэй нэрэмжэтэ колхозой коммунистнуудай политһуралсал тухай асуудал өөрынгөө заседани дээрэ шагнажа, коммунистнуудай политһуралсалай хүтэлбэрилгые һайжаруулха гэжэ партийна организациин секретарь нүхэр Афанасьевые уялгалба. Энээн тухай манай редакцида КПСС-эй Бичурын айкомой секретарь нүхэр Хлебников мэдээсэбэ.

Баргажанда малай үбэлжэлгэдэ харюусалгагүйгөөр хандана

Аймагай колхозууд малай үбэлжэлгэдэ муугаар бэлэдхэhэн байна. Энэ жэлдэ түсэбэй ёhоор хараалагдаhан адуу малай зоотехническэ барилгануудай хахадыншье дүүрэбэгүй. Аймагай хүдөө ажахын органуудай мэдээнэй ёhоор эбэртэ бодо малай 22,2 процентнь, хони ямаанай 41,7 процентнь, гахайн 83 процентнь, адуу моридой 3,1 процентнь типовой байраар хангагданхай.

Теэд эдэ барилгануудынь үнинhөө хойшо заhабарилгада ороогүй дээрэhээ хүйтэн, адуу малай тэнигэр дулаан байха аргагүй. Үлдэгшэ олонхи малынь хуушанай, муугаар заhабарилагдаhан гү, али газарай хүрэhэн хойно яаралтайгаар, хайша хэрэгээр түхеэрэгдэhэн байрануудта оронхой. Жэшээлхэдэ, Сувинска сельсоведэй Сталинай нэрэмжэтэ колхоз (түрүүлэгшэнь нүхэр Токарев) залуу малай байра түхеэрhэн аад, тэрэнээ декабрь hара болотор хушалтагүйгөөр байлгаба. Мүн Уланай сомоной Ленинэй нэрэмжэтэ колхоз (түрүүлэгшэнь нүхэр В. Эрдынеев) газарай хүрэhэн хойно нэгэ гүүртэ хонидые үрхэ үүдэгүй хотондо хаагаад, үбэлжэлгэдэ бэлэдхэлэй хүдэлмэри дүүрэhэндэ тоолобо. Иимэ дутагдалнууд аймагай бусадшье олон колхозуудта үзэгдэнэ.

Аймагай колхозууд адуу малайнгаа байрануудые заhабарилха, пэргээхэ, түсэбэй ёhоор хараалагдаhан типовой байрануудые бариха хүдэлмэри ябуулнагүй. Зоотехническэ барилгада хэрэглэгдэхэ 12 кубометр модон бэлэдхэгдэhэн аад, тэрэнэй ехэнхи хубинь ондоо барилгануудта хэрэглэгдэбэ. Тэрээнhээ гадна, 1954 оной январиин 1 болотор 6 мянган кубометр модон барилгын газарта зөөгдэхэ байhан аад, тэрэнь ойдоо ургаатаяа байhаар.

КПСС-эй Центральна Комитедэй сентябрьска Пленумэй тогтоолые бэелүүлхын тулада аймагай колхозууд ба Куйтунска машинно-тракторна станци малажалай культурые дээшэлүүлхэ талаар нилээд ехэ хэмжээ-ябуулгануудые хараалhан байна. Мүнөө үбэл колхозуудта томодхогдоhон хэдэ хэдэн фермэнүүд баригдаха, Баянголой, Сувинска, Телятниково-Уринска ба Читканска сельсоведүүдэй колхозуудай hүнэй-товарна олонхи фермэнүүдэй ажал ехэтэй хүдэлмэринүүд механизацилагдахаар хараалагдаhан байна. Теэд энэ хойшолуулагдашагүй хүдэлмэри урагшаа ябуулагданагүй.

Аймагай олонхи колхозууд үбhэ хуряалгын ба силос даралгын түсэбые дүүргээгүй дээрэhээ адуу малай тэжээл дутуу байна. Мүнөө аймагай колхозууд гүрэнhөө ехэ туhаламжа абаба. Ганса Уланай сомоной Ленинэй ба Сталинай нэрэмжэтэ колхозууд 3 мянган центнер фуражна талха абаhан байна. Хэрбээ малай эдеэлэлгые hайнаар эмхидхээ hаа, аймагай колхозууд үбэлжэлгые hайнаар үнгэргэхэ аргатай байна. Теэд энэ тон шухала хүдэлмэри муугаар табигданхай. Үбhэ болон бусад бүдүүн тэжээлые буйлуулжа, концентрадые бутаруулжа, адуу малаа hайнаар эдеэлүүлхын түлөө колхозууд ёhотойгоор тэмсэнэгүй. Малай гүүртэнүүд бүхэндэ кормозапарнигууд тодхогдохо байгаад, энэнь дутуу байна.

— Манай колхоз 4 мянган эбэртэ малтай юм, теэд бидэнэр заводской гансахан кормозапарнигтай байнабди. Бии байhан простой кормозапарнигууднай хүдэлнэгүй, — гэжэ Сталинай нэрэмжэтэ колхозой hүнэй-товарна фермые даагша нүхэр Очиров хэлэнэ.

Зарим колхозуудта адуу малай тэжээл хайра гамгүйгөөр гаргашалагдана. XVIII партсъездын нэрэмжэтэ колхоз (түрүүлэгшэнь нүхэр Шелковников) hаяхан болотор үбhөө фермэ бүридөө тушаажа үгөөгүй байгаа. Эндэ үбhэ зөөбэрилгые эмхидхээгүй дээрэhээ малаа нэгэ үдэр үбhөөр, нүгөө үдэрынь соломоор эдеэлүүлжэ байгаа.

Эдэ бүхы шалтагаануудhаа боложо, олонхи колхозуудай адуу мал хүсэ шадалаа гээжэ, зарим малнууд гарзалжа байна. XVIII партсъездын, Калининай ба Ленинэй нэрэмжэтэ колхозуудта ноябрь hарада олохон толгой эбэртэ бодо мал, гахай ба хони ямаад гарзалhан байна. Иимэ ушарнууд бэшэшье колхозуудта үзэгдэнэ.

Малажалай кадрнуудые шэлэн олохо ба хүмүүжүүлхэ хүдэлмэри аймаг дотор тон дутуугаар ябуулагдана. Мүнөөшье болотор олонхи колхозуудай фермэнүүд кадрнуудаар хүсэд хангагдаагүй байhаар. Малшад, hаалишад ба зөөбэришэд дутуу байна. Малшадые байраар, бусад хэрэгсэлнүүдээр хангахын тулада анхарал багаар табигдана. Үбэлжэлгын эхилхэhээ хойшо тэдэнэй дунда ниитэ-политическэ ба агитационно-ойлгууламжын хүдэлмэри ябуулагданагүй шахуу. Холын гүүртэнүүдтэ ажаллажа байhан малшад радио шагнаха, кино хараха, газетэ, журнал уншаха аргагүй байдаг. Баянголой Соёл гэжэ нютагта Карл Марксын нэрэмжэтэ колхозой hүнэй-товарна эгээл томо фермэ бии юм. Теэд тэндэ гурбан hарын турша соо нэгэшье дахин кино харуулагдабагүй. Юундэб гэхэдэ, кинофикациин хүдэлмэрилэгшэд малай гүүртэнүүдээр ябажа, кино табихые бэрхэшээдэг байна. Аймагай потребсоюзай зүгhөө малшадай дунда нүүдэл наймаа мууса эмхидхэгдэнэ. Малажалда шухала хэрэгтэй хэрэгсэлнүүд: аргамжа, мориной таха, шаргын подорзо гэхэ мэтэнүүд худалдаа наймаанда гаргагданагүй. Эдэ хэрэгсэлнүүдые бии болгохын тула аймпотребсоюз анхаралаа табинагүй.

Хүдөө ажахын мэргэжэлтэд — зоотехнигүүд ба ветеринарна мэргэжэлтэд МТС-эй штадта орожо, колхозуудта томилогдоhон байна. Теэд тэдэнэр колхозой малажалда горьтой туhаламжа үзүүлнэгүй. Юундэб гэхэдэ, МТС-эй зүгhөө тэдэнэрые хүтэлбэрилнэгүй. Главна зоотехник нүхэр Лауль МТС-эй дэргэдэ сагүргэлжэ хүдэлмэрилхэ аад, бүхэли намартаа гэртээ hуужа үнгэргэбэ. МТС-эй директор В. Сабылин нүхэр Лаульда ямаршье эрилтэ хэнэгүй. КПСС-эй ЦК-гэй сентябрьска Пленумэй тогтоолоор хүдөө ажахые саашадань хүгжөөхэ ябадалда МТС-үүдэй урда табигдаhан ехэ зорилгонуудые нүхэр Сабылин хүсэд ойлгоогүй, харьяата колхозуудайнгаа ажал хүдэлмэридэ анхаралаа табидаггүй, гансал өөрымнай машина, тракторнууд заhабарилгадаа hаа болоо гэhэн бодолтойгоор хүдэлмэрилжэ байна.

Малажалые эрид дэбжээхэ гэжэ нүхэр Сабылин бүри оролдоногүй, нэгэшье колхозой фермэ, гүүртэнүүдээр ябажа, малажалай байдалые, малшадай ажалые харадаггүй байна.

— Үгы энэ МТС-эймнай директор юунhээ боложо хүнгэн машинадаа hуугаад, харьяата колхозуудайнгаа центрнүүдээр үнжэн конон айлшалбаб, — гэжэ колхозой малшад хөөрэлдэнэ.

Адуу малай үбэлжэлгэ юундэ муу байдалда оробоб гэхэдэ, КПСС-эй Баргажанай айком ба аймгүйсэдком колхозуудта ба МТС-тэ бодото туhаламжа хүргэнгүй, бүхы ажал-ябуулгаяа уряал ба декларациар хизаарладаг байна.

О. Раднаев,
манай корреспондент.

hаалишан Гармажапова

hаалишан Ханда Гармажапова Ленинэй нэрэмжэтэ томодхогдоhон колхозой (Кяхта) hүнэй-товарна фермэдэ зургаан жэл соо ажаллаха зуураа, нэгэшье мал гарзада оруулаагүй. Энэ жэлдэ Гармажапова 14 үнеэнhээ 14 тугал абажа, бүрин бүтэнөөр түлжүүлhэн, нютагай үүлтэрэй үнеэн бүхэнhөө 1100 литр hү hааhан байна.

Ханда Гармажапова харууhалжа байhан үнеэдээ тобир тарганаар ондо оруулжа байна. Малнуудтаа дабhа долёолгодог, урин дулаан дэбисхэр хэдэг. Малнуудынь уужам сэбэр байрануудта байна. Тэндэнь үхэр малда 10 хоногто эдюулхэ үбhэнэй запас байдаг.

Эрхим hаалишан Ханда Гармажапова республикын хүдөө ажахын выставкэдэ хабаадалсажа, выставкомой грамотаар шагнагдаhан байна. Колхозой правлени Гармажаповае хашарагаар шагнаа.

Мүнөө энэ hаалишан малайнгаа үбэлжэлгые hайнаар үнгэргэхын түлөө hайнаар ажаллажа байна.

Б. Ринчинов.

КЯХТЫН АЙМАГТА

ГАХАЙН ФЕРМЭДЭ КОРМОЗАПАРНИГУУД ТАБИГДАА

Кяхтын МТС-эй механизаторнууд Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой «Хёлгото» гэжэ газартахи гахайн фермэдэ кормозапарнигуудые табиба.

Тэрээнэй ашаар фермын хүдэлмэрилэгшэд ажалаа хүнгэдхөө, бии байhан тэжээлые кормозапарнигуудта hайнаар буйлуулжа, гахайдаа эдеэлэлдэг болоо.

ШЭНЭ МАШИНАНУУД АБТАБА

Кяхтын МТС-тэ «С—80» маркын нэгэ, «ДТ—54» маркын хоёр трактор, табан корпустой 12 плуг, 4 культиватор, 4 комбайн, токарна болон бусад станогууд абтаба.

УНШАГШАДАЙ ТОО ОЛОШОРНО

Усть-Кяхтадахи аймагай библиотекын номой фонд жэлhээ жэлдэ ургажа байдаг. Мүнөө тус библиотекэдэ 6000 номууд тоологдоно.

Номой фондын олошорхотой хамта уншагшадай тоо ургана. Жэшээлхэдэ, үнгэрэгшэ жэлдэ библиотекэ 310 уншагшадтай байгаа hаа, мүнөө тэдэнэйнь тоо 90 хүнөөр олошороо.

ШОФЁРНУУДАЙ АМЖАЛТА

Кяхтын № 2 автоколонныи коллектив шэнэ жэлые ажалай амжалтаар угтахань. Тус коллектив автомашинануудые заhабарилха жэлэйнгээ түсэб декабриин 20-до 150 процент дүүргэбэ. Тэрэшэлэн ашаа шэрэхэ түсэбөө мүн лэ үлүүлэн дүүргээ. Шофёрнууд Григорий Галынский, Иван Васильев гэгшэд жэлэйнгээ түсэбые тус тустаа 130 — 140 процент, Иосиф Гумаков, Стрекаловский гэгшэд 120—130 процент дүүргээ. Тэдэнэр даалгаhан машинануудтаа гамтайгаар хандадаг, дүй дүршэл ехэтэй юм.

СТАХАНОВЕЦ НЕВОЛИН

Кяхтын гуталай фабрикын бэлэдхэлэй цехын мастер Петр Петрович Неволин эрхим ажалаараа суурхана. Неволин тус фабрикада ажаллаhаар 7 жэл болоо. Энэ хугасаа соо Петр Неволин ажал хэрэгтээ дүйтэй, эрхим мастерай мэргэжэлтэй болоо. Энэ стахановец үндэр бүтээсэтэйгээр ажаллана. Тэрэнэй бүтээн гаргаhан продукциин шанар хододоо «Эрхим» гэhэн сэгнэлтэ абадаг.

Петр Петрович үдэрэйнгөө нормые 120—130 процент дүүргэнэ. Мүнөө Неволин табанжэлэй түсэбые болзорhоонь урид дүүргээд, 1956 оной түсэбөөр ажаллажа байна.

Р. Гомбоин.

Сатирын булан

Миисгэй—харуулшан

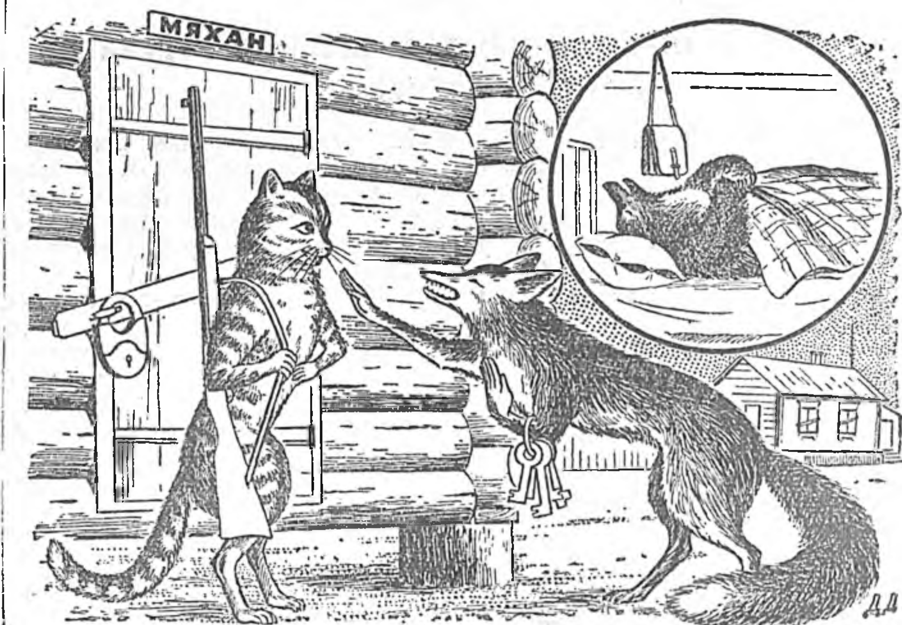
(*Басни*)

Алаг борохон
    залхуушаг Миисгэй
Амбаарай үүдэндэ
    харуул хараха болоо.
«Хулгана одоол, —гэжэ
    хүнүүд баяртай хэлсээ,—
Хулуухаяа юрэдөө
    юумыемнай болёо».
Шэнэ тушаалдаа
    хэдэн үдэр,
        hүнинүүдые
Шэмээ, шууягүйгөөр
    hубарюулан
        үнгэргөөд,
Алаг Миисгэймнай
    байдалдаа дадаад,
        hүүлдэнь
Амбаар соо
    мяханай байhые
        мэдэжэрхёо.
«Мяу, мяу, мяу...
    шарамни бусална ехээр,—
Мяханhаа хүртэжэрхёо hаа,
    яаха юм ааб?»
Ажалгүй Үнэгэн тэндэ,
    хаанаhаашьеб гаража ерээд,
Аргагүй шарбалзан
    хэлэбэ гээшэ илдамаар:
«Намhаа бү айгыш,
    инагни,
    хуу дуулаалби.
Намдаа найдыш,
    түрэлэйшье hабагшатайбди,
        мэдэ.
Олзоёо хоорондоо
    тэгшэхэнээр хубаабал,
Олон үгэгүй бэшэ гү?
    ямар бэ?»—гэбэ
«Харин,
    шүдхэр мэдэхэ
        гээшэб даа, сааш».
Хараашалба нүгөөдэнь,
    нишэ тиишээ хултаганаад.
«Үндэр ноён-Баабгай
    мэдэжэрхихэ гэнэ аалши?
Үшөөл тэрэшни
    эшээн соогоо унтаhаар».
Баярлаhандаа харуулшан
    үгэ дуугүй зүбшөөбэ.
Байтаhанай мяханhаа
    hайнииень шэлэжэ абаад,
Тэрэ hүниндөө
    үнэгэнэйнгөө нүхэндэ зөөбэд,
Тэмтэржэ, торожо унажа ябаад...
Хүндэтэ ноёной
    нойртоо
        үлүү нэтэрээшье hаа,
Хоёр хулгайшадай
    хорото хэрэг элирүүлэгдээ.

* * *

Ганса нэгэ
    ноёдой «зөөлэнние»
        hамбаашалаад,
Гарзагүйгөөр
    олзо олохоёо
        туршажа,
Ниитын зөөридэ
    зоргоороо умбаашад,
Нилээд үсөөншье hаа,
    эндэ тэндэ ушардаг.

Ц. ДОНДОКОВА.

—Түрэлэйшье hабагшатайбди, мэдэ. Уранзураашa Д. Дамбаевай зураг.

Худалдаа наймаанай гурим эбдэнэ

Закаменай аймпотребсоюзай хүдэлмэрилэгшэд худалдаа наймаанай гурим эбдэнэ, hайн эд бараанай ерэхэдэ өөhэд дундаа хубаажа абана. Жэшээлхэдэ, hаяхан оёдолой хоёр машина абтаhан аад, худалдаанда гаргагдаагүй. Нэгэ машинынь аймпотребсоюзай завторг нүхэр Дагбаев абаа. Эндэ ерэhэн сарбуугай часынууд мүн лэ худалдаанда гаргагдангүй дууhашоо.

Сельмагай продавец Будаева эд бараа «хойто үүдээрээ» өөрынгөө танилнуудта үгэнэ. Эхэнэрнүүдэй ботонуудые Будаева мүн лэ гансал танил хүнүүдтээ хубаагаа.

Худалдаа наймаанай гуримай иигэжэ эбдэгдэжэ байhан тухай аймпотребсоюзай түрүүлэгшэ нүхэр Раднаев, аймсоведэй гүйсэдкомой худалдаа наймаанай таhагые даагша нүхэр Пилипенко мэдэжэ байгаад, ямаршье хэмжээ абанагүй.

Х. Михайлов.

Хүдөө ажахын түрүүшүүлэй дүй дүршэл хаа хаанагүй дэлгэрүүлхэ

Колхозой хүдөө ажахын Культурын байшан

Белорусска ССР-эй Полесскэ областиин Туров гэжэ городской посёлогто дүтэхэн «Новая жизнь» гэжэ түрүү колхозой полинууд байдаг. Энэ хүдөө ажахын артель үндэр баян ургасаараа, малажалай hайн фермэнүүдээрээ үнинэй суурхана.

Хүдөө ажахын культурануудай ургасые дээшэлүүлхын түлөө, советскэ агробиологическа наукын ба түрүү дүй дүршэлэй шэнэ методууд болон аргануудые нэбтэрүүлхын түлөө колхознигуудай эсэшэгүйгөөр оролдолго хадаа колхозно үйлэдбэриингөө бүхы hалбаринуудта hайн үрэ дүн түйлаха арга артельдэ олгоно. Хэрбээ 1945 ондо колхоз дунда жэшээгээр га бүриин найман центнер ороohото культурануудай ургаса хуряаhан hаа, 1952 ондо га бүриин 17,5 центнер таряа хуряаhан байна.

Байгша ондо гансашье ороohото бэшэ, мүн техническэ культурануудай ургаса хуряалгын үрэ дүнгүүд урда жэлнүүдэйхиhээ бага бэшэ байха юм. Полесьедэ социалистическэ мүрысөөнэй үүсхэлшэд болоhон тус колхозой лён таригшад гектар бүриhөө дунда зэргээр 6 центнер, тиихэдэ Макреня Слесарчук, Анна Кацубинская, Мария Житковец, Аксения Юревич гэгшэдэй звенонууд гектар бүриhөө 7—7,5 центнер лёной үрэhэ сохижо абаа.

Эдеэ хоолой үнэтэ культура болохо просой ургаса нилээд дээшэлээ. Хэрбээ 1951 ондо дунда зэргээр га бүриhөө 16 центнер, 1952 ондо—18 центнер просо хуряаhан hаа, байгша ондо га бүриhөө 23 центнер просо хуряаhан байна. Михаил Лесковец ба Прокофий Матарасай түрүү бригаданууд гектар бүриhөө 26—29 центнер просо хуряагаа.

Үндэр ургаса хуряахын түлөө артелиин тэмсэлдэ колхозые томодхолго ехэхэн үүргэ дүүргэhэн байна. Колхозые томодхолго хадаа машинна техникые үргэнөөр хэрэглэхэ, наукын ба түрүү дүй дүршэлэй түйлалтануудые үйлэдбэридэ амжалтатайгаар нэбтэрүүлхэ арга боломжо олгоо. Ажахы доторой газар эсхэмжэлгын үндэhэ hуури дээрэ колхоздо ногоо тарилгата хэдэн севооборудууд бии болгогдоо, тиихэдэ ургаса багатай сабшалангай газарнууд дээрэ 6 политой севооборот бии болгогдоhон байна.

«Новая жизнь» артельдэ үшөө 1949 ондо байгуулагдаhан хүдөө ажахын Культурын байшан наукын ба түрүү дүй дүршэлэй түйлалтануудые пропагандировалгын ба нэбтэрүүлгын центр болоно. Колхозно эдэбхитэдhээ бүридэhэн совет тус байшан хүтэлбэрилнэ.

Байшангай бүхы ажал-ябуулга артелиин түрүүлэгшэ болон колхозой агрономой хүтэлбэри ба туhаламжаар бэелүүлэгдэнэ.

Байшангай совет научна эмхи зургаануудтай саг үргэлжын холбоо барисаатай юм. Эрдэмтэд туршалгын хүдэлмэри хэхэдэнь колхозно новаторнуудта туhалдаг. Үнгэрэгшэ жэлдэ БССР-эй Наукануудай академиин хүдөө ажахын институдай эрдэмтэ секретарь нүхэр Журавель институдай бии болгоhон № 1742/6 гэжэ шэнэ сортын просые үйлэдбэридэ туршахынь тула колхоздо эльгээгээ hэн. Энэ культурые тарихын тула газар яажа элдүүрилхэдэ hайн бэ, ямар үтэгжүүлгэ оруулха, ургасын хойноhоо яажа харууhалха ба тэрэниие яажа хуряаха хэрэгтэйб гэжэ нүхэр Журавель заажа үгэhэн байна.

hайшаагдаhан агротехникые шудалаад байхадаа байшангай совет шэнэ сортын просые таряжа эхилхэ гэhэн дурадхалтайгаар колхозой правленидэ хандаhан байха юм. Хабартаа түрүүшын 16 килограмм үрэhэн таригдаhан байна. Туршалгын участогые туршалгашад саг үргэлжэ харууhалжа байгаа. Намартаа түрүүшынгээ ургаса хуряахадань, тэрэнь «Хойникско» сортын просо тариhан участогайхиhаа hураггүй ехэ байба.

Мүн «Подолянска 24/273» гэжэ үндэр ургасатай сортын просо тарилгые үйлэдбэридэ нэбтэрүүлхын түлөө байшангай совет нилээд ехэ оролдолго гаргаhан байна. Үнгэрэгшэ жэлдэ энэ сортын 21 гектар талмайн га бүриhөө 17,3 центнер ургаса, тиихэдэ Прокофий Матарасай ба Михаил Лесковецын бригадануудта га бүриhөө 25 центнер ургаса хуряагдаhан байха юм. Энэ культурые ургуулгын талаар түрүү бригадануудай дүй дүршэл байшангай соведээр согсологдоод, бусад бригадануудта нэбтэрүүлэгдэнэ.

Прокофий Матарас просой үндэр ургаса хуряаха талаар өөрынгөө дүй дүршэл тухай гурбан жэлэй агротехническэ курсын занятинууд дээрэ дэлгэрэнгыгээр хөөрэжэ үгөө. Өөhэдынгөө хэрэгэй ёhото мастернууд болоhон мүн бусадшье колхознигууд, бригадирнууд ба звеньеводууд ажалайнгаа шэнэ методууд тухай курсануудай hурагшадта хөөрэhэн байха юм. Звеньевой Макреня Слесарчук хартаабхын үндэр ургаса ургуулдаг дүй дүршэл тухайгаа, энэ культурые квадратно-гнездовой аргаар тарилга, тэрэниие тариха газар яажа зүбөөр элдүүрилхэ, хэды шэнээн үтэгжүүлгэ оруулха ба звеногойнгоо эрхим хүнүүдэй ажал тухай дэлгэрэнгыгээр хөөрөө. Тэрэнэй хөөрөөн колхозой агрономой—курсые даагшын лекцидэ бодото жэшээ боложо үгэhэн байна.

Колхозно туршалгашад ба эрдэмтэдэй творческо холбоо барисаан жэлhээ жэлдэ үргэдэжэ, бэхижэжэ байна. Эрдэмтэд колхоздо өөhэдөө ерэдэг, мүн колхозно ажал-ябуулагшадтай бэшэг абалсажа байдаг юм. Мүнөө жэлдэ БССР-эй Наукануудай академиин научна сотрудник нүхэр Терентьев институдай үнгэрэгшэ хабар эльгээhэн тэжээлэй бодосуудай растворнуудта хэгдэhэн үрэhөөр таригдаhан участок бии болгогдоо гү гэжэ хүдөө ажахын Культурын байшангые даагша Артем Рабирохhоо дуулахые хүсэhэн байна. Хэhэн туршалганууд тухайгаа Артем Рабирох харюу бэшэг соогоо дэлгэрэнгыгээр хөөрэжэ үгөө.

Колхозой газар дээрэ люцернэ муугаар ургана гэжэ удаанай hанагдадаг байгаа. Теэд энэ hанал бодолой буруу байhыень баримталан харуулхын тула хүдөө ажахын Культурын байшангай совет бага бэшэ оролдолго гаргаха зэргэтэй болоо hэн. Энэ зорилгоор Артем Рабирох үнгэрэгшэ жэлдэ 0,08 га талмай дээрэ люцернэ тарижа, туршалга хэhэн байна. Тэрэнэй ажалhаа нилээд hургаал абахаар байна. Туршалгын участок дээрэhээ люцерныи тон үндэр ургаса хуряагдаhан байна. Тиимэhээ артелиин гэшүүд байгша ондо энэ культурые 6 гектар дээрэ тариhан байха юм.

Академик Н. В. Цицинэй бии болгоhон хяаг-шэниисын гибридые тарилгаар хүдөө ажахын Культурын байшангай соведэй үүсхэлээр артельдэ үйлэдбэриин туршалганууд хэгдэжэ байна. Энэ культурые тарилгын талмай нёдондо 1,35 га байгаа hаа, үнгэрэгшэ намар 6 гектар хүрэтэрөө үргэдхэгдөө.

Хүдөө ажахын үйлэдбэриин новаторнууд ороohото культурануудые ба хартаабхые тарилгын нормонуудые, гранулированна үтэгжүүлгэ, ороohото культурануудые хэрээhэлүүлэн ба нарин рядтайгаар тарилга, хартаабхые квадратно-гнездовой аргаар тарилга болон агротехническэ бусад шэнэ аргануудые хэрэглэлгын хэр зэргэ ашагтай туhатай байhаниие саг үргэлжэ шудалдаг ба тодорхойлдог. Эдэ бүгэдэ тухайгаа хүдөө ажахын Культурын байшангые даагша Артем Рабирох «Колхозно туршалгые үргэнөөр хүгжөөхын түлөө» гэhэн брошюра соогоо хөөрэнэ. Энэ брошюрань 1952 ондо БССР-эй Наукануудай академиин хэблэлээр хэблэгдэhэн байгаа. Наг шэбхэ ба гранулированна суперфосфат хэрэглэн, рак гэжэ үбшэндэ тэсэмгэй хартаабхын сортнуудта сасуулбари сэгнэлтэ үгэхын зорилгоор хүдөө ажахын Культурын байшан хартаабхые квадратно-гнездовой аргаар hуулгаhан ба гектар бүридэнь 25 тонно наг шэбхэ, тарихадаа нүхэн бүхэндэнь 5 грамм гранулированна суперфосфат оруулhан байгаа гэжэ бригадир-туршалгаша бэшэнэ. Хартаабхын ургаха бүхы үе соо хоёр дахин нэмэлтэ тэжээл үгтэhэн ба эшынь хагдарха үе болотор ряд хоорондынь газар дүрбэ дахин элдүүрилэгдэн зөөлэрүүлэгдэhэн байна. Түрүүн га бүридэнь 1 центнер хлористо каляар, хоёрдохёо—га бүридэнь 0,8 центнер аммиачна селитрээр нэмэлтэ тэжээл үгтэhэн байгаа. Иимэ сортнууд эгээн үндэр ургаса үгөө: «Агрономический» гектар бүриhөө 190 центнер, «Зазерский» — 181, «Звеньевой» — 180, «Остбот» — 176, «Берлихинген» — 140 центнер.

Хэгдэhэн туршалгануудай үндэhөөр рак үбшэндэ тэсэмгэй хартаабхын сортнуудые үргэнөөр таридаг болохо гэжэ колхозой правлени шиидээ. Мүнөө жэлдэ «Новая жизнь» колхоз үргэлжэдөө иимэнүүд сортын хартаабха таряа.

Хүдөө ажахын Культурын байшангай совет өөрынгөө бүхы хүдэлмэриие колхозой үйлэдбэриин түсэбтэй нигта холбоотойгоор ябуулдаг. Энэ хадаа ажалай түрүү методууд ба аргануудые үйлэдбэридэ түргэнөөр нэбтэрүүлгэдэ hайнаар нүлөөлдэг, хамаг шэнэ, түрүү юумэндэ колхознигуудай hонирхолые дээшэлүүлдэг байна.

Агро-зоотехническэ курсануудта колхозно кадрнуудые бэлэдхэлгэ хадаа хүдөө ажахын Культурын байшангай шухалын шухала зорилго болоно. Үнгэрэгшэ үбэлдөө тэрээн соо гурбан жэлэй агро-зоотехническэ курсанууд саг үргэлжэ хүдэлмэрилөө.

Теоретическэ hуралсал практикатай нигтаар тааралдуулан үнгэргэгдэдэг тула материалаа hайса ойлгоходонь hурагшадта ехэ туhатай байгаа. hуралсалай жэлэй эсэстэ гурбадахи ба хоёрдохи жэлээ hурагшадтай шалгалтанууд үнгэргэгдэhэн байна. Гурбадахи жэлэй hуралсалые дүүргээд, үйлэдбэриин даалгабариие гүйсэдхэгшэд хүдөө ажахын нэгэдэхи разрядай мастер гэhэн нэрэзэргэ абаhан байха юм.

Хүдөө ажахын Культурын байшангай дэргэдэ лабораторно юрын шэнжэлэлгэнүүд хэгдэнэ. Библиотекэ бии болгогдожо, тэндэ Мичуринай, Докучаевай, Костычевой, Вильямсын зохёолнууд, хүдөө ажахын справочнигууд ба hуралсалай литература бии. Библиотекын фондые нэмээхын тула колхоз өөрынгөө олзо доходhоо жэл бүри мүнгэ үгэдэг. Байшангай соведэй хүсөөр диаграмманууд, таблицанууд, схемэнүүд түхеэрэгдэнхэй. Мүн колхоздо таригдадаг хүдөө ажахын бүхы культурануудай экспонадууд эндэ бии.

Хүдөө ажахын Культурын байшан өөрынгөө хүдэлмэриие жэлhээ жэлдэ hайжаруулан, мичуринска наукын ба түрүү дүй дүршэлэй түйлалтануудые тус колхозой үйлэдбэридэ нэбтэрүүлгын үнэхөөрөө центр боложо байна. Олонигтэ колхознигуудтай ба эрдэмтэдтэй творческо нигта холбоо барисаатай байлга тэрэнэй хүсэниинь болоно.

Агроном **Ф. ПАПАЛАМОВ.**

Советско-афганска худалдаа наймаанай харилсаанууд тушаа

КАБУЛ, декабриин 24. (ТАСС). Хэлсээнүүдэй хэгдэжэ амжалтатайгаар дүүрэhэнэй эсэстэ, ерэхэ жэлдэ СССР Афганистан хоёрой хоорондо эд товар андалдан абалсаха тухай протокол Кабулда декабриин 24-дэ баталагдаба.

Баталагдаhан протоколой ёhоор, Советскэ Союз нефтепродуктнууд, металлнууд, сахар, химикалинууд, медикаментнууд, хлопчатобумажна бүд, автомашинанууд ба түхеэрэлгэнүүдые Афганистанда худалдаха, ноохо, хлопок, арhа, хатааhан фрукт, тоhото үрэhэнүүдые Афганистан СССР-тэ үгэхэ байна.

Эд бараа андалдан абалсалга урдахи жэлнүүдэйхидэ орходоо ехэ болохо байна.

Советскэ талаhаа—СССР-hээ Афганистанда байдаг посольствын дэргэдэхи худалдаа наймаанай советник И. А. Гладков, афганска талаhаа—национальна экономикын министерствын худалдаа наймаанай управлениин начальник Абдул Вахаб хан ба афганска национальна банкын директорэй уялгые дүүргэгшэ Хайр Мухаммед хан протоколдо гар табяа.

СССР-hээ Афганистанда hуудаг посол М. В. Дегтярь, Афганистанай национальна экономикын министрын уялга дүүргэгшэ Абдул Рауф хан гар табилгын үедэ байлсаа.

Хитадай худалдаа наймаанай делегациие толгойлогшо Москва ерэбэ

Гүрэнэй Административна Соведэй дэргэдэхи Финансово-Экономическа Комитедэй Түрүүлэгшые Орлогшо ба Хитадай Арадай Республикын Гадаадын худалдаа наймаанай министр Е Цзи-чжуан СССР ба Хитадай Арадай Республика хоёрой хоорондо 1954 оной турша соо эд товарай эрьесэ тухай хэлсээ хэхын тулада декабриин 24-дэ Москва ерээ.

СССР-эй Гадаадын худалдаа наймаанай министрые Орлогшо С. А. Борисов, СССР-эй МВТ-гэй Коллегиин гэшүүн М. Р. Кузьмин, СССР-hээ КНР-тэ hуудаг Худалдаа наймаанай түлөөлэгшэ В. П. Мигунов, СССР-эй МВТ-гэй Зүүн зүгэй управлениин Начальнигые Орлогшо М. И. Сладковский, СССР-эй МВТ-гэй Зүүн зүгэй управлениин Хитадай Таhагай Начальник Д. Я. Щербина ба СССР-эй МВТ-гэй Протокольно таhагай Начальник И. С. Андриенко гэгшэд Е Цзи-чжуаниие аэродром дээрэ угтаба.

Хэрэгүүдэй саг зуурын Этигэмжэтэ Гэ Бас-цюань түрүүтэй Хитадай Арадай Республикаhаа СССР-тэ байгаа Посольствын гэшүүд ба Хитадай худалдаа наймаанай делегациин гэшүүд Е Цзи-чжуаниие тэрэшэлэн угталсаа.

Ехэ Берлинэй арадай түлөөлэлгын зургаанай онсо заседани

БЕРЛИН, декабриин 25. (ТАСС). Ехэ Берлинэй арадай түлөөлэлгын зургаанай онсо заседани үсэгэлдэр болобо. Тэрээн дээрэ Ехэ Берлинэй обер-бургомистр Фридрих Эберт үгэ хэлээ.

Фридрих Эберт хадаа Баруун Берлинэй депутадуудай городской суглаанда доро дурсагдаhан дурадхалнуудтайгаар хандахые Ехэ Берлинэй арадай түлөөлэлгын зургаанда магистрадай зүгhөө hайшаан дурадхаа гэбэл:

1. Немецкэ арадта тон шухала асуудалнуудые гадаадын хэрэгүүдэй 4 министрнүүдэй зүбшэн хэлсэлгэдэ Германска Демократическа Республикын ба Германиин федеральна республикын түлөөлэгшэдые хабаадуулалсаха гуйлтатайгаар дүрбэн агууехэ гүрэнүүдтэ Германиин столицын бүхы зоной нэрэhээ мэдүүлгэ хэхэ тухай городой хоёр хубиин түлөөлэгшэд хамтын зүблөө хэжэ хэлсэхэ;

2. «Европейскэ оборонительна нэгэдэл» тухай договор, боннско сэрэгэй договор гэхэ зэргын договорнуудай агрессивнэ системэдэ Германиин оруулагдахагүйн тулада хэмжээнүүдые абаха;

3. Германска Демократическа Республикада ба Берлинэй демократическа секторто эсэргүүгээр hүйдхэлэй хүдэлмэри ябуулдаг бүхы шпионско-агентурна организацинуудай, жэшээлхэдэ, «хүн ёhоной бэшэ ябадалда эсэргүү тэмсэлэй группын», «сүлөөтэ юристнүүдэй мүрдэлгын комитедэй», «зүүнэй бюрогой» ба бусад организацинуудай, тэрэшэлэн сэрэгэй ба фашистска бүхы организацинуудай, жэшээлхэдэ, «Стальной шлем» гэжэ солдатска нэгэдэлэй болон сэрэгэй союзуудай ажал-ябуулганuудые Потсдамска хэлсээнэй принципүүдтэ зохилдуулан хорихо;

4. Немецүүдэй эблэрэн нэгэдэхын түлөө ба эб найрамдалай түлөө байhан бүхы номууд, газетэнүүд, журналнууд болон фильмнүүдые hаадгүйгөөр тараахые зүбшөөхэ, тиихэдээ дайнай, шовинизмын ба арадуудай хоорондо хёмороо гаргаха үзэл номнолгые хорихо ба тэрэниие хэгшэдые хэhээхэ;

5. Хэлсээнэй ба эб найрамдалай түлөө ябуулга хэдэг бүхы партинууд ба организацинуудта, коалицинууд ба суглаануудта дүүрэн сүлөө хангаха;

6. Берлинэй суверенитедые бағадхадаг, эзэмдэлгын бага статут гэжэ нэрлэгдэдэг 1949 оной майн 14-нэй бүхы тогтоолнуудые болюулхые баруун секторнүүдэй комендантнуудhаа эрихэ;

7. Берлинэй ба Германска Демократическа Республикын хоорондо эд бараа андалдан абалсалгые үргэдхэхэ, Баруун Берлинэй хүдэлмэригүйшүүлэй байдал hайжаруулха зорилгоор Германи доторой худалдаан тухай договорто нэмэлтэ болгон Берлиндэ хэлсээ баталха тухай Ехэ Берлинэй арадай түлөөлэлгын зургаанай түлөөлэгшэдтэй зүбшэлгэ хэхын тулада түлөөлэгшэдые томилхо.

Ехэ Берлинэй арадай түлөөлэлгын зургаанай депутадууд эдэ дурадхалнуудые нэгэн hаналаар hайшаагаа.

Польско Наукануудай академиин ажал-ябуулга

ВАРШАВА, декабриин 25. (ТАСС). Польско Наукануудай академи байгуулагдаhаар хоёр жэл бага үлүүтэй болобо. Тэрэ хадаа оронойнгоо арадай ажахые саашадань хүгжөөлгэдэ шэглүүлэгдэhэн өөрынгөө научно-шэнжэлэлгын ажал-ябуулгые саг үргэлжэ үргэдхэнэ. Биологическа, физико-математическа ба общественнэ наукануудай отделенинүүд, тэрэшэлэн Польшын арадай ажахын мүнөөнэй проблемэнүүдтэ хамаатай научно-шэнжэлэлгын ехэ хүдэлмэри ябуулдаг хэдэ хэдэн комитедүүд академиин дэргэдэ байгуулагдаа.

Тэрэнhээ гадна польско Наукануудай академиин дэргэдэ научно-шэнжэлэлгын 4 шэнэ институт, тэрэ тоодо техникын гол проблемэнүүдэй институт, физикын институт, географиин институт ба материальна культурын түүхын институт байгуулагдаа.

Польско Наукануудай академиин дэргэдэ байгуулагдаhан научно-шэнжэлэлгын шэнэ институдууд хадаа Польско Арадай Республикын наукые, промышленностиие, хүдөө ажахые ба культурые хүгжөөхэ хэрэгтэ шухала үүргэ дүүргэхэ байна.

Советскэ артистнууд Парижда амжалтатайгаар наадаба

ПАРИЖ, декабриин 24. (ТАСС). Советскэ хүгжэмэй, дуунай ба танцын фестивальда хабаадаhан советскэ бүлэг артистнуудай түгэсхэлэй концерт үсэгэлдэр Парижын Плейель гэжэ тон томо концертнэ зал соо болобо. Декабриин 8-hаа эхилhэн энэ фестиваль хадаа «Франция—СССР» гэжэ ассоциацяар эмхидхэгдэhэн байгаа.

Плейель гэжэ зал соо хүн зон ехэ олоор суглараа. Концертын эхилхэhээ хэдэн хоног урид бүхы биледүүдынь худалдагдаhан байгаа. Зара Долухановагай, залуу хүгжэмшэд Игорь Ойстрахын ба Давидовичын, СССР-эй Ехэ театрын артист Отделеновэй, национальна танцануудые бэелүүлэгшэ Гали Измайловагай, тэрэшэлэн Пятницкын нэрэмжэтэ хоорой, танцын группын наадалганууде тэндэ байhан хүн зон ехэ дэбжэлтэтэйгээр угтаhан байна.

«Франция—СССР» гэжэ ассоциациин хүтэлбэрилэгшэдэй нэгэн полковник Маркье тобшо үгэ хэлэжэ, эб найрамдалда дуратай Советскэ Союзай түлөөлэгшэд советскэ артистнуудта французска ажалшадай зүгhөө баясхалан хүргөө. Франци СССР хоёрой хоорондохи хани ёhоной ба культурна холбооной улам саашадаа бэхижэхэ байhанда найдажа байhанаа тэрэ мэдүүлээ.

Эб найрамдалай уласхоорондын Сталинска шангай лауреат Сахиб Синг Сокхейн мэдүүлгэ

ДЕЛИ, декабриин 24. (ТАСС). Эб найрамдалай Бүхэиндийскэ Соведэй вице-түрүүлэгшэ генерал-майор Сахиб Синг Сокхей тэрээндэ эб найрамдалай уласхоорондын Сталинска шан олгогдоhонтой дашарамдуулан мэдүүлгэ хээ. Тэрээн соонь иигэжэ хэлэгдэнэ: «Уласхоорондын Сталинска шангуудые олгохо Комитедэй намда үзүүлhэн ехэ нэрэ хүндэ хадаа агууехэ советскэ арадые оруулалсан эб найрамдалда дуратай бүхы арадуудай индийскэ арадтай мүр мүрөө зэргэлүүлэн ябажа, удаан сагай ба бата бэхи эб найрамдал хангаха хэрэгые аршалан хамгаалхабди гэhэн найдуулга болоно гэжэ би тоолоноб. Хүгжэлтэдэнь хайра гамгүй колониальна мүлжэлгын hаад түбэг ушаруулhан бүхы оронууд шэнги Инди хадаа өөрынгөө үйлэдбэриин ресурснуудые хүгжөөхын тулада, өөрынгөө арадта ёhотойл культурна ажабайдал хангахын тулада эб найрамдалые хүсэнэ. Хүн түрэлтэнэй ба национальна бүхы ресурснуудые хүсэдөөр ашаглажа бүхы хүн түрэлтэндэ үнэр баян ба түгэлдэр hайн ажабайдал олгохынь тулада тэрэшэлэн хүгжэнги оронуудташье эб найрамдал шухала болоно бшуу».

Индийскэ арад хадаа Хитадай Арадай Республикада тэрэнэй бодото эрхые хангахые эринэ, табан гүрэнүүдэй зүблөө зарлахые эринэ гэжэ тэмдэглэхэ зуураа, «Пакистанда, мүн Испанида американска базануудые байгуулха түсэб хадаа бүхы дэлхэйе эзэмдэхые США-гэй зонхилхы нюурнуудай эрмэлзэжэ байhан ябадал гэжэ зүб зүйтэйгөөр ойлгогдоно гэжэ генерал Сокхей заагаа. Энэ түсэб хадаа Азиин арадуудай, тэрэ тоодо Пакистанай арадай хүсэлэлөөр туйлагдаhан эрхэ сүлөөдэ аюул тохёолдуулна».

«Бэрхэшээлнүүдэй үнэхөөрөө бии байбашье,—гэжэ үгынгөө түгэсхэл дээрэ генерал Сокхей хэлээ,—бүхы хүн түрэлтэнэй hаруул hайхан ерээдүйн дүтэлжэ байhые би баяртайгаар мэдэрнэб. Индиин арадай ба эб найрамдалда дуратай бүхы арадуудай дэмжэлгэтэйгээр советскэ ба хитадай агууехэ арадуудай эб найрамдалай түлөө хэлбэришэгүй шууд ябуулдаг тэмсэл бидэндэ бата бэхи эб найрамдал олгохо байна».

Сахиб Синг Сокхейдэ эб найрамдалай уласхоорондын Сталинска шан олгогдоhондо Инди омогорхоно

ДЕЛИ, декабриин 25. (ТАСС). Генерал-майор Сокхейдэ «Арадуудай хоорондо эб найрамдал бэхижүүлхын түлөө» уласхоорондын Сталинска шан олгоhон тухай редакционно статья соогоо шэнжэлэл хэхэ зуураа, «Свадхината» газетэ иигэжэ бэшэнэ: «Өөрынгөө эрхим хүбүүн—эрдэмтэ Сокхейе бүхы Инди амаршална. Сахиб Синг Сокхейдэ үзүүлэгдэhэн нэрэ хүндэ хадаа Индиин эб найрамдалда дуратай бүхы арадта үзүүлэгдэhэн нэрэ хүндэ болоно. Эрдэмтэ Сокхейдэ эб найрамдалай Сталинска шан олгогдоhон ябадал эб найрамдалай түлөө тэмсэлые шангадхаха—хүндэтэ харюусалга Индидэ даалгана».

«Генерал Сокхейдэ үзүүлэгдэhэн нэрэ хүндөөр,—гэжэ Пенджабска «Ная Замана» газетэ бэшэнэ,—индийскэ эб найрамдалай тала баригшадай хүдэлөөн омогорхоно».

Американска ба урдакорейскэ сэрэгэй пленэйхид түрэл нютагаа бусахаhаа арсана

КАНБЕРРА, декабриин 24. (ТАСС). «Дейли телеграф» ба бусад газетэнүүд Паньмыньчжоньhоо абтаhан мэдээсэлые тунхаглаа. Гэртээ бусаха hүүлшын арга боломжые тэдэнэртэ декабриин 23-да олгогдоно гэжэ ООН-эй сэрэгүүдэй офицерэй мэдээсэхэдэ, американска, урдакорейскэ пленэйхид репатриацилгаhаа арсаhан байна. ООН-эй сэрэгүүдэй түлөөлэгшэдэй гэртээ бусахыень уряалжа хандахадань, тэдэнэр наада хараhан байна. Өөhэдынгөө hанал бодолые хубилгаhан американска сэрэгэй пленэйхид мүнөө байhан секторhээ ондоо тээшэнь абаашахые гуйжа индийскэ харуулай сэрэгүүдтэ хандаха ёhотой гэжэ американска армиин майор мэдүүлээ. Энэ хандалгын радиогоор дамжуулагдажа дүүрэхэдэнь бүлэг американецууд «үгы» гэжэ хашхаралдаhан ба нюдаргаараа занаhан байна.

Американска тала сэрэгэй пленэйхидэй дунда ябуулагдадаг ойлгууламжын хүдэлмэриие таhалдуулна

ПЕКИН, декабриин 25. (ТАСС). Синьхуа агентствын корреспондентын Кэсонhоо дамжуулhанай ёhоор, декабриин 23 хүрэтэр сэрэгэй пленэйхидэй дунда ойлгууламжын хүдэлмэри оройдоол 10 үдэртэ хэгдэhэн байна. Корейскэ ба хитадай сэрэгэй пленэйхидэй долооной нэгэ хубинь ойлгууламжын хүдэлмэридэ хабаадаха аргагүй байба.

Ойлгууламжын хүдэлмэри ябуулгада забhарлалга юундэ гарадаг байгааб гэхэдэ, американска тала хадаа тайлбарилгын хөөрэлдөөнүүдтэ сэрэгэй пленэйхидэй байлсахые хорихо тухай тусхай агентнуудтаа захиралта үгэhэн байгаа, тиихэдэ репатриациин талаар нейтральна комисси эдэбхи гаргаагүй, харин тусхай агентнуудай зүгhөө hаад ушаруулагдаха байhыень мэдэхэдээ, ойлгууламжын хүдэлмэриин саг зуура таhалдуулагдаhан тухай корейско-хитадай талада мэдээсэдэг байгаа гэжэ репатриациин талаар нейтральна комиссида декабриин 23-да эльгээhэн бэшэг соогоо корейско-хитадай тала зааhан байна. Сэрэгэй пленэйхидэй дунда ойлгууламжын хүдэлмэри ябуулгые үргэлжэлүүлгэ хангахые ба тус хүдэлмэри ябуулхын тулада тогтоогдоhон 90 үдэрые хүсэлдүүлхые репатриациин талаар нейтральна комиссиhаа корейско-хитадай тала эриhэн байна.

Америкын Холбоото Штадууд Францииe шэнээр баалана

ЛОНДОН, декабриин 24. (ТАСС). Өөрынгөө вашингтонско корреспондентын доро дурсагдаhан мэдээсэлые Рейтер агентство дамжуулба.

«Президент Эйзенхауэрэй hанамжын ёhоор, хэрбээ Европейскэ оборонительна нэгэдэлэй ойрын саг соо байгуулагдаагүй hаань, энэ ушар хадаа «Европа тушаа өөрынгөө гол политикые шэнээр хаража үзэхыень Холбоото Штадуудые баадхаха байна» гэжэ Сагаан Байшан декабриин 23-да соносхоо.

Рейтер агентствын корреспондентын мэдээсэл соо хэлэгдэhэн Сагаан Байшангай (Сагаан Байшан—США-гэй президентын резиденци—**Ред.**) мэдүүлгэ хадаа США-гэй правительствын зүгhөө Францииe шэнээр баалаhан ябадал болоно. Энэ хадаа «европейскэ арми» гэдэг ба Баруун Германиие зэбсэглэхэ тухай договорые Франциин түргэнөөр ратификацилхые бүдүүлиг шэрүүнээр баадхажа, Парижда Хойто-Атлантическа блогой соведэй сесси дээрэ ба пресс-конференци дээрэ гүрэнэй секретарь Даллесай hаяхан декабриин 14-дэ хэлэhэн үгэhөө американска засагаархидта таарамжатай үрэ дүнтэй гараагүй байhые гэршэлнэ. Тэрэнэй эсэстэ США-гэй засагаархид Сагаан Байшангай мэдүүлгые үсэгэлдэр тунхаглажа шэнэ баалалта хэбэ.

Англида элүүрые хамгаалгын байдал

ЛОНДОН, декабриин 24. (ТАСС). Англида зэбсэглэлгын гаргашануудай ехээр ургажа байбашье, медицинскэ хангалгада hомологдодог мүнгэн зөөри хороно. Һүүлэй гурбан жэлэй турша соо элүүрые хамгаалгын гаргаша 21 процентээр хороhон байна. Дэлхэйн хоёрдохи дайнай дүүрэhэнhээ хойшо Англида нэгэшье шэнэ больница баригдаагүй гэжэ элүүрые хамгаалгын министерствын жэл бүри үгэдэг тоосоон дотор заагдана. Больницануудай койконууд ба медицинскэ хүдэлмэрилэгшэд ехээр дутана.

Дутамагаар эдеэлдэг, предприятинуудта ажалай условинуудай хүндэ хүшэр ба хүн зониие медицинскэ талаар хангалгын муу байhан дээрэhээ хүнэй үхэлгэ олошорно, нарайлалга үсөөрнэ.

Англида рак үбшэнhөө хүнэй үхэлгэ тон олон болоо гэжэ «Манчестер Гардиан» газетэ тэмдэглэнэ. Гэбэл, 1953 ондо энэ үбшэнhөө болоходо 1951 онойхидо орходоо 1562 хүнөөр олон гэхэ гү, али 87.642 хүн үхэhэн байна.

Баян байдалай шэнжэ

Колхозно ажахын хүгжэхэтэй хамта колхознигуудай ажабайдал улам hайжарна.

Һүүлэй хоёр жэлдэ Сэлэнгын аймагай Маленковой нэрэмжэтэ колхоз нилээд hайн ургаса хуряажа абаhан, малай ашаг шэмые горьтой дээшэлүүлhэн байна. Тэрэнэй ашаар 1953 ондо тус колхоз нэгэ миллион түхэригэй олзо доход оруулба.

Энэ жэлдэ колхозой правлени колхознигуудай ажалта үдэртэ авансаар 60 мүнгэ, 2—2 килограмм ороохо хубааhан байха юм. Мүнөө тус колхоздо өөhэдтөө малгүй гэр бүлэ үгы. Олонхи колхознигууд нэгэ—хоёр үнеэдтэй, 5—6 хонитой, гахай, тахяатай юм.

Колхоз ба колхознигууд үлүү гараhан продуктнуудаа город асаржа, базар дээрэ худалдана.

Тус колхозые шефтээ абаhан Улан-Удын пристаниин коллектив городой центральна рынок дээрэ дулаалагдаhан ларёк түхеэржэ үгөө. Мүнөө колхоз ба колхознигууд асарhан продуктаа өөрынгөө ларёк соо худалдана.

Үнгэрэгшэ неделидэ колхоз 20 гаран центнер мяха асараа. Колхознигууд нүхэд Очиртарова, Доржиев, Цыдыпова гэгшэд мяха, өөхэ асаржа наймаалhан байна. Колхознигууд городой магазинуудhаа промышленна ба үргэн хэрэглэлэй эд бараа абаба.

Жэшээлхэдэ, колхозой хонишон Д. Очиртарова гахайн мяха асаржа худалдаад, олоhон 3500 түхэригтөө комод, оёмол хубсаhа, элдэб янзын бүд ба бусад зүйлнүүдые худалдажа абаа. Тэрэшэлэн наймаатай ерэhэн колхознигууд нүхэд Доржиев, Цыдыпова, Чагдурова гэгшэд городой магазинуудhаа нилээд юумэ абаhан байна.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Маленковой нэрэмжэтэ колхозой гэшүүн, Ленинэй орденто hаалишан Цырендулма Чагдурова ба колхозой хонишон Б. Доржиев гэгшэд Улан-Удэ городой № 21 магазинда эд бараа хаража байна.

Е. Ринчинова,
М. Минеев.

Булганай 12 арhа тушааба

Сэлэнгын аймагай Загустайн сомоной Сталинай нэрэмжэтэ колхоз энэ жэл агнууриин гурбан бригада эмхидхэжэ, ойдо гаргаа hэн. Тэдэ бригадануудай нэгые Пурбо Батуев хүтэлбэрилжэ гараhан юм.

Нүхэр П. Батуев олон жэл соо ойдо гаража агнаха зуураа, шоно, үнэгэ, hолонго, хэрмэ, баабгай, гүрөөhэ болон бусад ангуудые олоор барижа, арhыень гүрэндэ тушаагаа.

Энэ жэлдэ Пурбо Батуев гурбадахи намараа булга агнажа байна. Урдань булга агналга хорюултай байhан юм. Мүнөө Хамар Дабаанай тайга соо булган ехэ олон боложо, тэрээниие агналга зүбшөөгдэнхэй.

1951—1952 онуудта нүхэр П. Батуев агнуурида санаар гарагша hэн. Теэд, энэ жэл эндэ саhанай бага дээрэhээ тэрэ агнуурида ябгаар гараа. Тэрэ булга агнажа ябахадаа, тэрээнэй юугээр хооллодог, ямар газарта илангаяа олон ябадагые шэнжэлдэг байна.

Һаяхан тус колхозой гурбан бригада агнууриhаа бусажа ерээ. Аймагай «Заготживсырьёгой» конторо до нүхэр П. Батуев булганай гурбан арhа тушааба. Тэрээнтэеэ хамта агнагшад нүхэд Б. Дашидондуков ба Ц. Гармаев гэгшэд нэгэ нэгэ булганай арhа тушаагаа.

Тиихэдэ агнуушадай нүгөөдэ хоёр бригадынхид муу бэшэ олзотой ерэнхэй. Жэшээлхэдэ, ангуушан Ж. Нимаев булганай гурбан арhа тушааба.

Сталинай нэрэмжэтэ колхозой ангуушад энэ жэл бүхы дээрээ булганай 12 арhа гүрэндөө тушаажа, нилээд ехэ олзо олобо.

О. Чимитов.

Шэнэ жэлэй худалдаа наймаан

Шэнэ жэлэй ёлкын сагдуулнууд ба тэдээниие шэмэглэн гоёохо нааданхайнууд Улан-Удэ городой магазинуудта наймаалагдажа байна. Һүүлэй табан үдэрэй туршада 100 мянга гаран түхэригэй нааданхай, олон тоото сагдуулнууд наймаанда гаргагдаа. Худалдан абагшадай дунда үхибүүд олон.

Гастрономой магазинуудта хүүгэдэй шэнэ жэлэй бэлэгүүд гоё зурагтай пакедүүд соо худалдагдана.

И. Гроссман.

Тобшо hонинууд

Багшанарай эдэбхи. Бичурын аймагай Буйска долоон жэлэй hургуулиин багшанарай коллектив Узкий Луг гэжэ тосхоной ажалшадта уранhайханай самодеятельностиин концерт харуулба.

Багшанарай табиhан концертые ажалшад ехэ hонирхолтойгоор хараад, баясхалан хүргэбэ.

2500 килограмм металлом. Улан-Удын бурят дунда hургуулиин hурагшад хоёр удаа воскресник эмхидхэжэ, 2500 килограмм металлом суглуулба.

Шэнэ универмаг баригдахань. Гараха 1954 ондо Улан-Удын центртэ шэнэ универмаг баригдаха юм. Универмагай байшан элдэб зүйлэй эд бараа наймаалха олон таhагуудтай, хубсаhа оёхо мастерскойнуудтай байха. Энэ магазинай гурбан дабхарта 60 гаран продавецууд хүдэлмэрилхөөр хараалагдана.

12 шэлүүhэ бариба. Мухаршэбэрэй аймагай «Улаан Шулуутай» колхозой ангуушан нүхэр Санжиев hүүлэй үедэ 12 шэлүүhэ, хоёр зээгэ бариба.

Һургуулиин киноустановко. Улан-Удын № 12 hургуули өөрын киноустановкотой юм. Һаяхан энэ hургуулиин hурагшад «Советскэ Бурят-Монгол» гэжэ кинофильм хараад зүбшэн хэлсэбэ.

Редактор Б. Ц. ЦЫЖИПОВ.

Адрес редакции: г. Улан-Удэ, ул. Ленина, 26. Телефоны редакции: редактора—23, заместителя редактора—7-85, отв. секретаря—3-23, партийной жизни, сельского хозяйства—10-17, пропаганды и переводов—6-84, культуры и быта, промышленности —4-52, мест информации и писем—11.05. Для междугородных переговоров—16.

Н—00713. Типография отдела издательств и полиграфической промышленности Министерства культуры БМАССР.